

Mitt i livet

Bromarv + Ekenäs + Snappertuna + Tenala

Ekenäsnejdens svenska församling 1•2020

Vi förnyar vårt doppaket

*Vi synar
skammen*

Gemensamt
ansvar 2020

Gudstjänster och
musik under vintern

Ny miljöbank

Det sägs att det som inte utvecklas kommer att avvecklas. I det ligger sanning. Mänskan är en kreativ varelse som hela tiden förkovrar sig och vill ha förändring. Under hela vår utveckling har vi övat upp förmågan att lära av tidigare generationer och har därför gott om teknisk, medicinsk och övrig vetenskaplig kunskap som fortlöpande nyttjas till förbättring av mänskans levnadsvillkor. Vi har blivit självständiga och medvetna. Det ligger nära till hands att lite banalt tro att vi behärskar livet, också det andliga som i brist på gudsbevis ofta degraderas till ovetenskapligt flum. Allt färre säger sig tro på den gud som kyrkan lär om, också fast man tillhör en kristen församling. Det här har fått konsekvenser inte minst för gamla välrotade folktraditioner och sedvänjor. Utmaningen är enorm för kyrkan som tvingats vakna upp. Också kyrkan måste utvecklas.

I DET HÄR NUMRET BJUDER VI PÅ TEMAT DOP. Domet har redan under några årtionden tappat terräng, i synnerhet i urbana miljöer. Orsakerna är flera, bland annat uppvisar landets befolkning en sjunkande siffra för nativitet. Det föds helt enkel färre barn. Men det är lika uppenbart att allt fler unga föräldrar ordnar med enbart namngivning i stället för kyrkligt dop

för den nyfödda. Man tillmäter inte längre den andliga aspekten ett värde. Är detta ytterligare ett tecken på att mänskans andliga behov håller på att förändras?

Dop är inte ett självändamål för kyrkan. Det viktigaste är inte att kunna behålla statistiken på samma nivå eller höja den år för år. Kyrkans enda uppdrag är att sprida kärleksbudskapet från Gud: *Jag är med dig. Du är dyrbar i mina ögon. Du är älskad för den du är. Det finns ett hopp och en räddning för dig i varje situation. Det finns en mening med ditt liv.* Det här är det kristna domet i ett nötskal – en trygghets- och delaktighetsrit som inte kan delas på något annat sätt än genom dopceremonin. Genom att helt välja bort domet går en unik innehållig del förlorad.

Har budbäraren varit otydlig? Det behövs nya, tidsenliga och kreativa lösningar för att motivera unga föräldrar att föra doptraditionen vidare. Domet behöver förklaras på nytt, innehållet behöver göras tillgängligt också för andra än teologer. För unga människor idag nöjer sig inte med mindre.

Vi kan naturligtvis inte heller bortse från att kärleksbudskapet är beroende av budbärare och de avlönas med medel från medlemmar som fås genom domet. Läs vidare om domet på s. 6–9.

TEMA NUMMER TVÅ HANDLAR OM SKAM.

Varför vill vi lyfta fram skammen? Också det valet hänger samman med kyrkans mål och uppdrag att föra vidare kärleksbudskapet från Gud: *Du är älskad för den du är.* Skam i sin mörkaste form förlamar och föder olycka och sorg. Läs våra skam-artiklar på s. 12–17.

GENOMTÄNK på s. 32 tangerar detta med att ge kyrkan en chans. Kyrkan är ofta dammig, mossig och bristfällig på ytan men för den som satsar tid framträder sannolikt ett helt annat inre. Är det just nu läge för församlingens lågmälda kampanj 1 TIMME? På vår webbplats kan du läsa mera om kampanjen.

På s. 10–11 ges en översikt av symbolernas historia och betydelse i det dagliga livet. Vad berättar ett kors om halsen eller ett regnbågspins om sin bärare?

Ansvar för vår hotade miljö kan vi inte längre fly. Vi är en del av den miljön och vi kan kollektivt hjälpas åt att göra det som kan göras. Läs om den nya Miljöbanken på s. 30–31.

Annat vinteraktuell är kyrkans gemensamma storinsamling GA – av kärlek till nästan – som vi informerar om och hela vår övriga verksamhet för olika åldrar.

Jag hoppas du tycker om tidningens förnyade layout på nytt miljövänligare papper och önskar dig god vinterläsning!

■ Yvonne Lindström

Gilla oss på facebook!
EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING
För oss som tror att Gud är med mitt i livet

Följ oss på Instagram
EVLUTHEKENASNEJDEN

MITT I LIVET

Sjätte årgången Nr 1/2020 ISSN 2343-5232

ANSVARIG UTGIVARE:

Ekenäsnejdens sv. församling/Anders Lindström,
kyrkoherde tfn 0400-527 488
e-post: anders.lindstrom@evl.fi
Adress: Larssonsvägen 1, 10600 Ekenäs

REDAKTION

Redaktör: Yvonne Lindström, tfn 044-508 1527

e-post: yvonne.lindstrom@evl.fi

Redaktionsteam: Anders Lindström, Wille Westerholm,
Meri Yliportimo, Jakob Edman

Mitt i livet är Ekenäsnejdens sv. församlings
informationstidning. Den utkommer 4 ggr/år och postas
till medlemshushållen i församlingen.

Tidningen är tryckt på miljövänligt klorfritt 100%-retur-
papper (Nautilus Classic, Ecolabel, PCF, ISO14001).

Upplaga: 6450 ex.

Pärmbild: Pixabay

Layout: Ekenäs Typografi/CW

Tryck: Paino-Kaarina Oy

Bilder: Ekenäsnejdens svenska församling

NÄSTA NUMMER utkommer i mars 2020.

Obs! Om du inte får tidningen till din hemadress eller om
adressuppgifterna är felaktiga, ta kontakt med redaktören.

Johannes 15:5

Jag är vinstocken, ni
är grenarna. Om någon
är kvar i mig och jag i
honom bär han rik frukt:
utan mig kan ni ingenting
göra.

INNEHÅLL

- 2** REDAKTÖRENS SPALT
4 LEDAREN
18 HÖGMÄSSOR & GUDSTJÄNSTER
20 MUSIK
22 BARN, FAMILJ, UNGA och KONFIRMANDER
24 DIAKONI & KRETSAR
32 GENOMTÄNK
33 RECEPTET
34 FÖRSAMLINGSNYTT
35 INFO & KONTAKT-UPPGIFTER
- 6** DET KRISTNA DOPET
Varför döps inte alla barn?
Meri Yliportimo
- 8** DOP I PRAKTIKEN
DOP-manual för föräldrar
Yvonne Lindström
- 9** DOPJUBILEUM
Tankar inför 50-års dopdagen
Wille Westerholm
- 10** SYMBOLVÄRLDEN
Symbolernas spännande värld
Anders Lindström
- 12** SKAMMENS SKEPNADER
Skamsen och skamfilad?
Ann-Sofi Storbacka
- 14** FRI FRÅN SKAM
Det är ok att vara människa
Jakob Edman
- 16** FRI FRÅN SKAM
Skäms inte, var stolt!
Camilla Lindberg
- 30** MILJÖBANKEN
Bromsa klimatförändringarna...

7 maj

Pilgrimsvandring

Ekenäsnejdens pilgrimer vandrar tillsammans med Sjundeå pilgrimer från Degerby kyrka till Sjundeå kyrka (ca.15 km).

Vi startar från Ekenäs församlingshem kl. 8.00 med gemensam transport. Startbön i Degerby kyrka ca. kl. 9. Efter vandringen firar vi pilgrimsmässa i St. Petrus kyrka varefter vi avnjuter lunch i Sjundeå församlingshem. Gemensam transport tillbaka till Ekenäs.

Anmäl (p.g.a. transporten) gärna på Ekenäsnejdens pilgrimers Facebook-sida eller per telefon till Wille 0400-640 634 senast 23.4.

Vårens och försommarens RESOR & UTFÄRDER

Kom med på en kortare eller längre vårresa med församlingens medarbetare som reseledare – både i Finland och i Sverige.

Närmare info på sid. 21.

MISSIONSDAG

Söndag 29.3 i Ekenäs kyrka & församlingshem

Högmässa, lunch och program.

Närmare info på sid. 28-29.

KONSERTER, ALL-SÅNG, FAMILJE-PROGRAM, LUNCH M.M.

Gemensamt Ansvar engagerar! Understöd insamlingen genom att delta och donera.

Närmare info på sid. 28-29.

INNERLIGHETENS MÄSSA

22.3 kl. 18 i Bromarvs kyrka

MITT I LIVETS PÅSKTIDNING

utkommer i slutet av mars!

Att spå framtiden

Redan på föregångaren Sigfrid Aronus Forsius tid i början på 1600-talet var det viktigt att kunna förutse framtiden. Den gode Sigfrid gjorde det via sina almanackor och prognostikor och en ”spåman” var viktig för kungen och de politiska besluten.

Idag har inte läget förändrats nämnvärt. Politiska trendnissar står än idag med fingret i vinden och känner efter varifrån det blåser. En viktig fråga under förra året var huruvida statistikmätningar gällande de politiska partiernas understöd återspeglar verkligheten eller om de i lika hög utsträckning påverkar människors uppfattningar om partierna. Om det är så blir mätningen viktigare än de politiska besluten som egentligen borde vara grunden för samhällsutvecklingen. I kongruens med detta kan man konstatera att politiken allt mera blivit underhållning. Det ständiga flödet av ofiltrerade kommentarer skapar en ökad polarisering och skapar utrymme för s.k. fake news (falska nyheter). Desinformation skapar en grund för populism och kortsiktighet.

En annan trend är att trots all uppkoppling via sociala medier och internet ökar ensamheten. Globalt sett

hör vi ihop men på individnivå ökar ensamheten. Detta är en stor utmaning för vårt samhälle.

BEFOLKNINGEN I FINLAND KOMMER ATT BLI MERA HETEROGEN. Under många år har jag talat om vikten av dialogbenägenhet och samverkan. Om vi skall kunna hantera ett mera diversifierat samhälle behövs vilja till dialog annars är risken stor att samhället utvecklas till att bestå av små ”celler” med eget tänkande som man försvarar mot andra grupper. Kraft och tid går åt till att försvara det egna. Också detta är en grogrund för populism och isolering.

Jag tror på dialogens och samverkans möjligheter. I denna utveckling har kyrkan en klar samhällsuppgift som står helt i samklang med kyrkans kärnbudskap om förlåtelse, befrielse och medmänsklighet.

DEN ANDLIGA UTMANINGEN ÄR STOR I VÅR TID. Ökat välstånd, accelererande fart på alla områden har skapat ett vakuum. Men människan är mera än en konsument. Det finns statistik som visar ett ökat antal av personer som lider av apati, depression och allmän vilsheten i livet.

När vi talar om andlighet är det något som inte är förbehållet kyrkor

och samfund. Min tanke är att man kan tala om god eller destruktiv andlighet. Enkelt sagt: god andlighet befrämjar människans utveckling och förmåga till samverkan med andra - den är dialogbenägen. Destruktiv andlighet skapar ett exkluderande sätt att leva och bygger mera på krav och rädsla. I ett samhälle med ett andligt vakuum finns det utrymme för alla trender. Den gemensamma nämnaren är att tomrummet måste fyllas på något sätt och utmaningen blir att låta god andlighet få flöda i samhället till stöd och hjälp för människan.

FÖR ATT KUNNA MÖTA FRAMTIDENS UTMANINGAR inom miljösektorn och inom ekonomin behövs andlig styrka. Vi bör söka efter hållbara etiska lösningar på sikt och vi behöver alla ändra vårt sätt att leva och kliva ur bekvämlighetszonen för de uppväxande generationernas bästa. Utmaningen är att återupptäcka glädjen att vara människa och kunna ta vara på de möjligheter som ges. Detta gäller i smått som stort. Individuellt och kollektivt.

Jag vill önska alla ett dialogbenäget år i Guds varma omsorg.

■ Anders Lindström
Kyrkoherde/kontraktsprest

*Amazing
Grace*

Psalmmeditation

Kom och lyssna och sjung med!
Vi bjuder på bekanta angloamerikanska
psalmer och pianoarrangemang
över dem

Söndag 26.1.2020 kl. 16
Snappertuna kyrka

Inkeri Aittola, piano
Jakob Edman, andakt

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING†

Vill du ta...?

Vigselmusikkonsert

Traditionell och nyare musik sjungen
och framförd på orgel och flöjt

Fredag 14.2 kl. 18
Ekenäs kyrka

Inkeri Aittola
Pia Nygård

Fritt inträde

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING†

MUSIK _____
_____ **MEDITATION 2**

“ Levande ljus, Bach och
tystnad för en lugn stund ”

Tenala kyrka Sö 5.4.2020 kl.18:00	Ekenäs kyrka Fr 10.04.2020 kl.18:00
--	--

J.S.Bach Sei Solo 300 års jubileum
Frida Backman violin
fritt inträde (infoblad 15 €)

I SAMARBETE MED
EKENÄSNEJDENS FÖRSAMLING

**BACKMAN
CONCERTS**

WWW.FRIDABACKMAN.COM

MUSIK _____
_____ **MEDITATION 3**

“ Levande ljus, Bach och
tystnad för en lugn stund ”

Tenala kyrka Lö 23.5.2020 kl.18:00	Ekenäs kyrka Sö 31.5.2020 kl.18:00
---	---

J.S.Bach Sei Solo 300 års jubileum
Frida Backman violin
fritt inträde (infoblad 15 €)

I SAMARBETE MED
EKENÄSNEJDENS FÖRSAMLING

**BACKMAN
CONCERTS**

WWW.FRIDABACKMAN.COM

Antalet barn som döps per år minskar hela tiden. Vad beror detta på? Kyrkans utmaning nu i tiden är att hitta svaret på frågan: **Vad behövs för att unga föräldrar ska vilja bära fram sitt barn till dop?** Därför har kyrkan inlett en stor satsning kring dopet. Med satsningen försöker man nå fram till föräldrar som funderar på att eventuellt låta döpa sina barn, och samtidigt vill man förnya församlingarnas sätt att kommunicera dop. Varför skulle man låta döpa sitt barn om man inte vet vad det innebär och betyder? Därför är det viktigt att dopet syns i kommunikationen och att kyrkan och församlingarna är närvarande i familjernas liv.

Samhället har ändrats drastiskt under de senaste årtiondena och därmed har också livsätt, tänkesätt och åsikter ändrats. Det är inte längre en självklarhet att man själv hör till kyrkan och inte heller att man låter döpa sitt barn. Varför väljer några föräldrar bort dopet?

NAMNGIVNING ETT MERA NEUTRALT VAL?

I dagens individualistiska kultur, som understryker rätten att välja själv, är en del föräldrar tveksamma när det kommer till att låta döpa sitt barn, eftersom de tänker att de inte ska välja för barnet dess värderingar och tro. Därför anses en namngivningsfest utan dop vara ett mera neutralt val där man inte behöver välja för barnet.

En namngivningsfest och dopet påminner om varandra till sitt yttre. Namngivningsfest firas när man vill välkomna den nya familjemedlemmen, vilket man också gör i dopet men namngivningsfesten innehåller ingen dopceremoni. I dopet välsignas och döps barnet med det namn som föräldrarna gett det. Dopet bär

Varför döps inte alla barn?

också en mycket djupare innebörd, i dopet får vi en konkret påminnelse om att vi är Guds älskade barn, att Han har kallat oss med namnet. I dopet blir barnet också medlem i en församling och i kyrkan. Därför anser några att man i dopet bestämmer för barnet vad det ska tro och tänka.

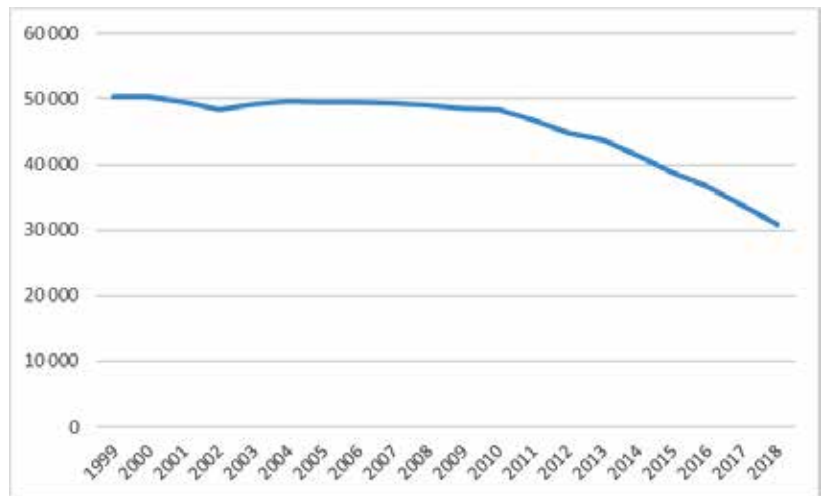
Men i och med att man väljer bort dopet så gör man ändå ett val för barnet. Föräldraskapet handlar om att göra val för sina barn. Föräldrarna väljer var barnet bor, vilket språk det talar och vad barnet äter. Föräldraskapet är fyllt med val. Jag vill inte desto mera föreläsa om föräldraskapet, jag som inte har barn, men här ser man poängen, det är föräldrarnas uppgift att göra val för barnet.

Jag säger inte att det inte är bra att tänka på frågan om huruvida barnet själv borde få välja, men faktum är ju att vi inte kan välja tro åt någon annan. Dopet handlar inte om att tvinga barnet att tro. Barnet har en möjlighet att när som helst senare i livet att skriva ut sig ur kyrkan om det så vill, men varför inte ge barnet chansen att tillhöra en församling och ha en konkret påminnelse om en trygghet som ingenting jordiskt kan ge? Jag tycker att det är lika mycket ett värdeladdat val att inte låta döpa barnet som att låta döpa det.

EGEN TRO RÄCKER INTE TILL?

Allt färre människor hör till kyrkan i Norden. I Finland är medlemsprocenten ännu relativt hög i jämförelse med andra nordiska länder, men också här börjar påverkan synas. Färre är aktiva medlemmar och därmed känner sig också färre hemma i kyrkan och bekväm med trosfrågor. Tanken att ens egen tro inte räcker till för att låta döpa barnet är ett skäl som gör att en del väljer att inte göra det.

Krävs det en viss mängd tro av föräldrarna för att deras barn kan döpas? Nej. Tron kan inte mätas och dessutom hör tro och tvivel starkt ihop, därför kan det i livet finnas många olika perioder när det är fråga om tro.

Antalet döpta minskar, vilket hör samman med att nativiteten sjunker men det märks också att allt flera föräldrar inte döper sina barn. Det här är en av de största utmaningarna för kyrkan, tillsammans med utmaningen att nå unga vuxna som upplever kyrkan som avlägsen.

Veli-Matti Salminen, forskare på Kyrkans forskningscentral

Prästerna mäter inte föräldrarnas tro, det är inte möjligt eller ens viktigt. Att låta döpa barnet kräver alltså inte någon viss mängd tro, utan endast att en av vårdnadshavarna hör till kyrkan och att de är eniga om dopet.

DOPET INTE MÖJLIG AV PRAKTISKA SKÄL?

En del föräldrar kanske väljer bort dopet på grund av praktiska skäl. Att leva med ett litet barn innebär oftast många sömnlösa nätter, stress och frågor och därför kan tanken på att ordna ett dop kännas överväldigande svår.

Som nybliven förälder har man oftast inte mycket extra tid eller pengar, men att ordna ett dop behöver inte betyda stora utgifter eller många veckors förberedelser. Dopfesten kan vara så liten eller så stor som man själv tycker. Det är också möjligt att ha dopet i kyrkan och sedan åka hem utan att ordna något mera. Dopet förlorar inte sin innebörd om man inte har möjlighet eller ork att fira det.

Ett annat praktiskt skäl som gör att barnet inte blir döpt är att föräldrarna inte lyckas hitta tillräckligt många faddrar. Regeln har varit att barnet behöver ha två faddrar som är konfirmerade medlemmar i kyrkan. Kyrkomötet beslöt i slutet av 2019 att ändra kyrkoordningen så att den som döps ska ha minst en fadder som är en konfirmerad medlem. Detta beslut togs för att inte brist på faddrar skulle vara ett skäl att välja bort dopet.

DET MESTA KAN ORDNAS

Oftast finns det ett sätt eller flera att ordna ett dop trots någon praktisk fråga eller andra funderingar. Det lönar sig att ta kontakt med församlingen och fråga om man undrar över någonting.

■ Text: Meri Yliportimo
Foto: Kyrkostyrelsen

Kyrkans webbsajt
dopet.fi

UNDER ÅR 2020 kommer Ekenäs-nejdens svenska församling stegvis att förnya och förändra sina rutiner och sitt sätt att kommunicera kring dopet.

Några av våra medarbetare deltog under fjolåret i Borgå stifts inspirerande utbildningsdagar kring dop och kommunikation. De synligaste förändringarna för församlingsmedlemmarna är att inredningen i våra fyra kyrkor kommer att utökas under våren med s.k. dopträd. Vidare kommer hälsningen till den nyföddas föräldrar att innehålla ett par handstickade babysockor som gåva. Också det tryckta materialet kommer att förnyas.

FRI HYRA FÖR DOPFESTER

Genom beslut i Gemensamma kyrkorådet 2019 kan föräldrar numera ordna dopfest i församlingshemmen hyresfritt. Hyran för utrymmet (tidigare 65 €) slopades och föräldrarna betalar endast kostnadsersättning 27€/timme (inkl. mvs) för värdinnans tjänster samt för tvätt av dukar (enligt tvätteriets prislista).

VARMA FÖTTER GER GOD START!

Ett nytt litet liv har fått sin början och församlingen vill gratulera familjen med en gåva till den lilla nyfödda - ett par vita handstickade sockor som ska få värma de små babyfötterna. Sockorna är tillverkade i Solkransen, en grupp för kvinnor som tycker om att träffas och hand- arbeta frivilligt för goda ändamål. Att få värma någons små fötter är ett verkligt gott ändamål!

Så här går det till...

1. FÖRSAMLINGEN TAR FÖRSTA STEGET OCH KONTAKTAR de nyblivna föräldrarna med ett brev. Det sker om mamman är församlingsmedlem. Om enbart pappan är medlem får församlingen inget besked från befolkningsregistret om barnets födelse. Då behöver barnets far (eller föräldrarna gemensamt) självmant kontakta församlingen ifall familjen önskar döpa barnet.

- Efter att vi skickat ut brevet väntar vi på att föräldrarna tar kontakt för att överenskomma om tidpunkt och plats för dopet (och en eventuell dopfest om den ska hållas i församlingens lokal). På samma gång kommer man överens om vilken präst som ska förrätta dopet. Kontakten kan tas personligen eller per telefon eller e-post.

2. PRÄSTEN KONTAKTAR föräldrarna och man kommer överens om en tidpunkt att träffas.

- Prästen och föräldrarna träffas och går igenom praktiska saker i samband med dopceremonin: psalmer, textläsning, faddrarnas roll, kantors medverkan, övrigt program etc. Samtalet kan inrymma allt som föräldrarna vill tala om och är en möjlighet att ventilera också andra frågor med en utomstående som stöd.

3. INFÖR DOPET

- Om familjen saknar en egen dopdräkt kan en sådan lånas på pastorskansliet.
- I kyrkor och församlingshem finns all rekvisita som används vid dopceremonin: en dopfunt (egen dopskål kan användas i dopfunten i kyrkan), servett, ljus, blommor, psalmböcker. Om dopet hålls hemma ordnar familjen med samma slag av rekvisita. I stället för psalmböcker kan man ha ett tryckt sångblad.
- Föräldrarna vidtalar minst en fadder som är konfirmerad medlem av evangelisk-lutherska kyrkan.
- Personer som medverkar med läsning av böner och dikter, sång eller musik vid dopet vidtalar.
- Om en av församlingens lokaler bokats för dopfesten kontaktar föräldrarna värdinnan.

4. DOPDAGEN

- Före dopet går prästen igenom ordningen för dopceremonin med alla medverkande.
- Under dopakten tänds ett dopljus för dopbarnet. Ljuset ges till dopfamiljen som kan tända det en stund varje år på barnets dopdag.
- Fadderbrev och dopbevis delas ut.

5. EFTER DOPET

- Följande veckas söndag, eller en annan söndag som man kommer överens om med föräldrarna, tänder församlingen ljus i gudstjänsten för dopbarnet.
- Ett dophjärta med barnets namn hängs i dopträdet i kyrkan. Hjärtat kan hängas av faddrar, föräldrar, syskon eller annan anhörig till barnet, eller av församlingens personal.
- Församlingen firar årligen gemensam dopdagsfest i kyrkan. Årets alla dopbarn med föräldrar och faddrar inbjuds per brev. Den dagen plockas barnens dophjärtan ner från dopträdet och ges med hem som ytterligare ett minne av dopet.

Tankar inför min 50-års dopdag

Då jag var en yngling omkring 20 år tänkte jag att 50 är gränsen för när man blir gammal. Då har man levt över hälften av sitt liv och det återstår bara att åldras. Det kan hända att på den tiden upplevde jag fler 50-årskalas än vad som är vanligt. Inom koncernen där jag jobbade brukade man uppvakta och fira anställda som fyllde 50 med en stor fest. Jag fick som anställd se en hel del 50-årskalas. Känslan av att de som nyss blivit firade blev pensionerade bara några år senare lever kvar som ett starkt minne. Det är kanske inte genom detta perspektiv som jag väntade på min 50-årsdag i slutet av förra året bara med glädje och iver.

NU HAR JAG FYLLT 50 och jag må åldras om Gud så vill. Jag är så klart tacksam för varje ny dag och egentligen fick jag ett nytt perspektiv på åldrandet redan för länge sedan. Det härliga perspektivet blev mera konkret i höstas. Då flyttade mina föräldrar från huset där jag växte upp under mina gymnasieår. Under den här flytten dök bland annat ett fotoalbum om mitt dop samt min dopattest upp. Det patinerade bruna dokumentet är skrivet med bläckpenna av min morfar som döpte mig hemma hos oss i Helsingfors den 25 januari 1970. Nu känner jag till min dopdag! Man brukade inte fira dopdagen då jag var barn och därför hade jag ingen aning om när den inföll. Men nu har jag det och nu väntar jag på att få fira min 50-års dopdag!

Denna insikt kan man bra kalla evighetsperspektivet. Man har nämligen bara ett begränsat antal födelsedagar men dopdagen är evig. I dopet upptas man i Guds gemenskap och man får det eviga livets gåva. Det finns bara en början men inget slut.

Nyblivna föräldrar och jag på min dopdag.

50 ÅR I GUDS GEMENSAP känns som en ganska kort tid jämfört med min farmors dopdag år 1899. Mina 50 år är som en vindfläkt jämfört med Martin Luthers dopdag. Vi har en begränsad tid till vårt förfogande här i världen men jag är övertygad om att man inte är bunden till tid eller plats på andra sidan Guds rike. Åldern är en siffra som bara gäller här i början av livsvandringen. I psaltaren 90 som sägs vara

Mormor, morfar och jag. Dopkoltens syddes för mormor år 1905.

Mose bön, står det: "Tusen år är i dina (Guds) ögon som den dag som förgick i går, som en av nattens timmar". Tiden är ett vidunderligt koncept. Man mäter den med jordens rotering kring solen. Takten är ungefär den samma hela tiden men ibland upplevs tiden som en bristvara. Måne Mose kämpade med samma dilemma? Psaltaren 90 fortsätter: "Lär oss hur få våra dagar är, då vinner vårt hjärta vishet".

JAG BLEV NYFIKEN PÅ ATT VETA MERA

om mitt dop och jag ringde till min mamma. Det blev inga överraskningar. Jag hörde ingenting avvikande från de dop som jag själv har förrättat. Vilken trygghet egentligen! Evighetsperspektivet sträcker sig också tillbaka till historien. Alla kristna har döpts och döps fortfarande i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn. Också traditionerna kring dopet är mer eller mindre igenkännbara. Vi går exempelvis tillbaka till mitt dop: Jag var klädd i en lång, vit dopkolt som användes för första gången då min mormor döptes 1905. Sen dess har alla släktens barn burit samma kolt på sina dop. Dopfunten, alltså metallskålen för dopvattnet har lika så använts i alla släktens dop. Mina fyra faddrar och mina mor- och farföräldrar var samlade i den lilla lägenheten. De flesta stod vid dopfunten medan jag låg i gudmors famn. Efter dopet drack gästerna kaffe och jag sov. Jag blev medlem i Guds eviga rike och bär en vattenstämpel som ett pass eller bevis om medborgarskapet.

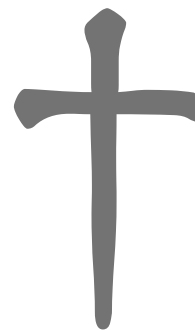
DOPET ÄR EN HELIG HANDLING

som binder oss till Guds kärleksförbund. Man kan glömma sin dopdag och till och med det att man är döpt men Gud glömmer det aldrig. Jag tänker göra mitt bästa för att inte glömma min dopdag. Den 25 januari kommer jag att fira min 50-års dopdag med glädje och tacksamhet. Jag kommer att vara bortrest. Borta hemifrån men mitt i livet.

■ Text: Wille Westerholm
Fotografier ur familjealbum

SYMBOLERNAS SPÄNNANDE VÄRLD

ORDET SYMBOL - BAKGRUND OCH BETYDELSE

Ordet symbol kommer från grekiskans *syballein*, *SYMBALLO*. Ordet betyder att påbörja ett samtal, överlägga, begrunda och överväga. Ordet har också betydelsen av att sammanfoga. Det finns exempel på att man bröt itu en ring, behöll den ena delen och gav den andra åt en gäst eller vän. Den delen kunde sedan ärvas vidare och då kunde efterkommande identifiera sig med ringdelen när denna sammanfogades med den ursprungliga. Det handlade om fortsatt förtroende och vänskap.

Ordet *DIABALLO* är motsatsen till ordet *syballein*. *Diaballo* betyder att söndra och skapa missämja, att skada någon person direkt eller indirekt. Även betydelsen vilseleda hör ihop med ordet. I svenskan har vi ordet *diabolisk* som härstammar just från ordet *diaballo*.

SYMBALLEIN uttrycker samverkan och vilja till samförstånd. Symbolerna vill öppna upp för en djupare verklighet och förståelse av livet. Meningen är att leda rätt och inte föra vilse.

SYMBOLENS FUNKTION

En symbol har flera funktioner. Den fungerar som en sammanfattning av ett större sammanhang och resonemang. Exempelvis är en liksidig triangel en symbol för Gud och för treenigheten och hela det dogmatiska resonemanget kring den trinitariska frågan.

En symbol kan även peka på en verklighet som ligger bakom det vardagliga. En duva är symbol för den heliga Anden och därmed även för det ogripbara om Gud inom oss och vår delaktighet i en andlig verklighet.

Genom sin enkla form ger symbolen möjlighet till inläring, att praktiskt användas i undervisningssyften. Bilderna och tecknen påminner oss om viktiga ting. De kommunicerar ofta bättre än mångordiga utläggningar.

Under den katolska prereformatiska tiden i kyrkan var symbolerna och bilderna viktiga eftersom det talade var på obegripligt latin.

Symbolerna förenar och skapar en samstämmighet.

VI BEHÖVER SYMBOLER

Symbolerna förenar och skapar gemenskap. Om vi bär ett kors i en kedja runt halsen signalerar vi en kristen tillhörighet. Vi behöver inte säga något. Korset blänker till och den som ser det förstår.

Färger och flaggor skapar gemenskap och laganda. Olika idrottslag kämpar under samma färger och med samma emblem. Dessa skapar också en gemenskap.

Men det finns också tecken som kan skapa andra känslor. En hakkorsfana skapar känsla av hot, krig och förringat människovärde.

En regnbågsflagga däremot vill signalera gränslös gemenskap.

DET HISTORISKA SAMMANHANGET

Symbolerna har uppkommit i ett historiskt sammanhang. Ofta finns bakgrunden i det vardagliga livets tecken och bilder som kombinerats om och fått en förnyad innebörd eller blivit ett tecken för en fördjupad förståelse av livet. Symbolerna har sitt ursprung i fornmänsklig tid då människan drog sina

första streck eller ristade in tecken på stenar eller grottväggar.

Finska Yle sände i början av år 2019 en reportageserie i åtta avsnitt om symbolernas hemliga värld. Det visar på det ständiga intresset att begripa sig på symboler och vad de står för. Symbolvärlden rör sig på många plan samtidigt och att ge ett helt uttömmande svar om innebörd och mening är många gånger en omöjlig uppgift.

Den historiska bakgrunden har i många fall gått förlorad och symbolen börjar leva sitt eget liv i ett nytt sammanhang. Att tränga förbi tecknet till ursprunget är många gånger en omfattande process. En fördjupad förståelse av en symbol när man om man kan veta var, när och varför den uppkommit.

SYMBOLER KAN FÅ NY INNEBÖRD

Det är också viktigt att minnas att symbolerna kan omtolkas och användas för att nå andra nyuppkomna syften.

Under första kristna tiden användes inte korset som symbol bland de kristna, snarare var det så att korset var en symbol för pina, död och utplåning. Korset var ju ett av romarnas främsta och brutalaste avrättningsinstrument. Men detta ändrade och korset blev bland de kristna en symbol för Jesu seger över döden. Korset blev uppståndelsens symbol.

Men ännu i dag förknippas korset med döden. Vi kan bara tänka på svampböckerna, som ofta med symboler anger svampars giftighet och ätlighet. Korset är inte dödens symbol däremot symboliserar dödsskallen och de korslagda benen döden.

KAN DET FINNAS SYMBOLER SOM BÄR PÅ OKÄNDA HEMLIGHETER?

Konspirationsteorierna tar aldrig slut. Författaren Dan Brown har specialiserat sig på symboler och teorier om inre kunskap och sammanslutningar som strävar till att ta över makten eller påverka människans utveckling. Finns det i symbolernas värld förborgade hemligheter?

Det är sannolikt att symboler och tecken genom åren förlorat sin betydelse när ingen längre finns som kan

Symbolerna
förenar och
skapar en sam-
stämmighet

vidareförmedla dess innehåll. En symbol kan gå till vila men kan återaktualiseras, ges förändrat innehåll i ett nytt sammanhang.

Genom åren har mycken kunskap gått förlorad. Den har levt ut sin tid och fallit in i tidens och historiens slummer. När man väcker den på nytt kan nya världar öppna sig och "hemligheter" uppenbaras. I den meningen kan man säga att gamla symboler bär på hemligheter. Detta är ett område där det finns mycket att forska och undersöka.

Kyrkan är rik på symboler och bilder. För att dessa skall kunna fungera behövs en ständig tolkning och förmedling av kunskap om dessa tecken. En cirkel är fullkomlighetens symbol och en cirkel med ett kors i är ett invigningskors och utmärker den plats där biskopen stänkte vigvatten när kyrkan invigdes i katolsk tid. En duva som svävar i predikstolens tak är den heliga Andens symbol.

När tiden har gått har förmågan att intuitivt förstå symbolerna sakta men säkert tynat bort. En ny fräschhet kan uppstå när vi på ett kognitivt plan blir varse symbolens betydelse och historiska bakgrund. Då kan symbolen på nytt bli levande och öppna upp fördjupade insikter om livet.

Den goda symbolen skapar samverkan och gemenskap. Den förenar oss med varandra. Vi delar en ordlös insikt. Ett kors, ett frälsarkransarmband eller en stiliserad fisk är kristna symboler som förmedlar ordlösa budskap.

DOPETS SYMBOLER

Vi uppmärksammar dopet under detta år, därför några ord om dopets symboler.

Dopet är ingen symbol, men en helig handling, ett sakrament som förmedlas till oss genom symboliska handlingar genom bland annat korstecken, handpåläggning och vattenbegjutning. Handlingarna har sitt ursprung i den kristna traditionen.

Korstecknet påminner oss om Jesu kors och hans seger över död, hat och ondska. Genom att teckna korsets tecken använder vi en konkret handling som tydliggör att vi går in under Guds välsignelse.

Handpåläggningen är ett konkret tecken som åskådliggör löftet om Guds kraft och välsignelse till oss.

Dopet i vatten är ett konkret tecken på att vi hör ihop med livets källa, Gud själv. Vattnet visar på renheten och förlåtelsen. Likheten med Jesu dop visar på en gemenskap över tidens gränser och att inga villkor som tillhör det mänskliga livet är främmande för Gud.

Dessa enkla konkreta handlingar bär till oss en värld fylld av Guds kärlek, barmhärtighet och befrielse. Vi blir delaktiga när vi tar del. De samfälliga handlingarna och orden öppnar upp en verklighet som tränger förbi det vardagliga och gör vardagen till helig stund. Utan symboler skulle denna förmedling sakna djup.

■ Text: Anders Lindström
Illustrationer: Wikipedia

Skamsen och skamfilad?

Det finns gemensamma teman i mardrömmar. När jag arbetade som präst drömde jag ofta om att jag snart skulle hålla en gudstjänst. Gudstjänsten skulle när som helst börja, men jag kunde aldrig hitta det som jag absolut behövde för att klara uppgiften. Ibland var kyrkohandboken försvunnen eller prästkläderna eller bilnycklarna. Jag har förstått att lärare brukar drömma om klassrumssituationer eller kantorer om låsta pianon och borttappade noter. Mardrömmar av det här slaget handlar om att bli utskämd och avslöjad som misslyckad och oduglig. Också dagtid, i vardagen är skammen närvarande, mer eller mindre stark.

Det är samtidigt både lätt och svårt att känna igen skam. En del går att sätta ord på, men mycket är ordlöst, diffust och undanglidande. Mardrömmarna påminner om det som finns dagtid, men som är svårt att få grepp om.

DEN SVENSKA SJUKHUSPRÄSTEN och terapeuten **Göran Larsson** talar om skam av tre olika slag. Det första slaget av skam kallar han mild eller varm skam. Den är lättast att känna igen och tala om. Skam har faktiskt också en positiv och konstruktiv funktion som handlar om att underlätta umgänget med andra. I sin mildaste form handlar den här formen av skam om att respektera det som är intimt och privat för

någon annan eller för mig själv. Den milda skammen fungerar också som varningssignal eller väckarklocka. Det är sunt att rodna och känna skam när jag har sagt eller gjort något som sårar eller kränker någon annan. Den varma skammen hjälper mig att i fortsättningen bättre handla i enlighet med mina värderingar.

NÄR VI I ALLMÄNHET TALAR OM SKAM är det inte den sunda eller varma skammen vi talar om. Det andra slaget av skam kallar Göran Larsson för måttlig skam. Det är den skammen som mardrömmarna påminner om, rädslan att bli utskämd och avslöjad. Också om han använder adjektivet måttlig om det här slaget av skam handlar det ändå om sådant som är störande och som hindrar en från att leva fullt ut. Måttlig är den ändå därför att det också finns motvikter mot skammen, den har ändå inte tagit över människan helt och hållet.

MÅNGA AV OSS HAR en inre kritiker som särskilt när vi är trötta och stressade påminner oss om att vi inte riktigt duger, att vi borde ha gjort mera, förstått mera och kunnat mera. Den måttliga skammen kan ta sig uttryck i det s.k. bluffsyndromet som handlar om den diffusa och obehagliga känslan av att vara en bluff. Förr eller senare kommer omgivningen att genomskåda mig och upptäcka hurudan jag egentligen är under den välputsade ytan.

DET TREDJE SLAGET AV SKAM kallar Larsson för den massiva, kalla skammen. Då påverkar skammen största delen av en människas liv. Det handlar om en massiv upplevelse av att vara värdelös, hotad och grundläggande felaktig. Den måttligt skambelagda människan tvivlar på att hon duger, den massivt skambelagda människan vet innerst inne att hon inte duger. Det är inte heller särskilt lätt att få tag på att det kunde handla om skam, när den ger sig till känna bl.a. som stark ångest, svårbehandlade depressioner, beroenden och missbruk.

SKAM ÄR ALLTSÅ NÅGOT som är socialt och relaterat till andra människor. Upplevelser av misslyckade, obehagliga och destruktiva kontakter med andra ger näring åt skammen. I de gamla sagorna finns troll, mänskolklikande varelser som är vakna och verk-samma nattetid. Trollen är tvungna att noga akta sig för solljus. Om de ännu är ovan jord när solen går upp skruppnar de ihop och dör. Trollen i sagorna påminner om mardrömsupplevelserna eller de inre kritiska rösterna. Den bästa medicinen mot skam är märkligt nog att utsätta den för ljus – alltså att sätta ord på den och tala om den tillsammans med en trygg och vänlig medmänniska. I en trygg och fungerande stöd- och terapigrupp kan en skamfilad människa få en upplevelse av att bli mångdubbelt hörd och bekräftad.

Den bästa medicinen mot skam är märkligt nog att utsätta den för ljus – alltså att sätta ord på den och tala om den tillsammans med en trygg och vänlig medmänniska.

EN FÖRSAMLING KAN I BÄSTA FALL vara en helande miljö för skamtyngda människor. Samtidigt är det också sant att många människor har blivit skam- och skuldbelagda i kyrkliga sammanhang. Sången ”Du vet väl om att du är värdefull” har ofta sjungits sedan den skrevs i slutet av 1970-talet och den finns nu i det nya psalmbokstillsägget. Den utmanar känslorna av skam och är en indikator på hur trygg miljön är. Känns den som tomma ord finns skammen nära. Om det känns

bra att komma till det sammanhang sången sjungs i, om man kan känna sig välkommen och uppskattad där den sjungs då har det helande ljuset fått skammen att krympa ihop.

TROLLEN SPRICKER I SOLUPPGÅNGEN, skammen behöver också utsättas för ljus. När någon kommer till insikt, får tag i något djupt betydelsefullt brukar det beskrivas som att det har gått upp ett ljus för honom eller henne. För att det ska kunna hända behövs ett visst

mod, modet att kännas vid sin skam. Men det behövs också medkänsla och vänlighet, helst av någon medmänniska. För en skamsen och skamfilad människa gör det gott att bli välsignad. I välsignelsen påminner vi varandra om det som Gud gör för oss var vi än är och hurdana vi än är: låter sitt ansikte lysa över oss.

■ Ann-Sofi Storbacka
Bilder: Pixabay

Gud blir människa – det är okej att vara människa!

Jag tror att vi alla är bekanta med känslan av att vilja sjunka genom jorden. Känslan av att vara misslyckad, av att vara otillräcklig och inte duga. Känslan av att vilja fly, fly så långt bort vi kan. Vi vill gömma oss, så att ingen ser hur misslyckade vi är.

DET KANSKE EGENTLIGEN INTE handlar om något vi har gjort fel. Istället skäms vi för vem vi är. Det är inte relationen till någon människa som har gått sönder, utan själva relationen till mig själv är trasig.

Kristendomens budskap brukar sammanfattas i påskens händelser. När Jesus dör på korset för våra synder blir vi försonade med Gud. Varje söndag i gudstjänsten påminns vi om detta när vi i syndabekännelsen bekänner vår skuld och får ta

emot avlösningens ord. Gud förlåter oss alla våra synder. Vi behöver inte känna skuld.

Ändå verkar det som att vi människor bär på ett djupare sår än vad förlåtelsens ord kan bota. Vi bär med oss en känsla som inte så mycket handlar om att vi gjort fel, utan om att vi är fel. Att vi som människor inte är tillräckliga. Att vi är misslyckade. Vid olika tillfällen kommer den känslan upp till ytan och vi vill fly. Precis som Adam och Eva i syndafallsberättelsen i första Moseboken gömmer sig för Gud, så drar vi oss undan. Vi döljer vår upplevelse av att något är fel på oss. Vi är rädda för att bli avslöjade.

SOCIOLOGEN BRENÉ BROWN gör en värdefull distinktion mellan skuld och skam. Där skuld är upplevelsen av att ha gjort fel så är skam en djupare känsla av att något är fel på mig. Skam betecknar en upplevelse av att man är misslyckad och därmed inte förtjänar kärlek och tillhörighet. Jag är inte okej som människa.

Och här verkar det som om den försoning som bara handlar om korset inte är tillräcklig. Om problemet inte ligger i vad vi gjort utan i vem vi är, så räcker det inte med förlåtelse. Som författaren **Magnus Malm** påpekar: ”Man kan förlåta en människa det hon

har gjort men inte vad hon är.” Korsets teologi räcker inte för att ta bort vår känsla av att vara fel. För att hitta bote-medlet mot den skam vi kämpar med, behöver vi gå ännu längre tillbaka än till påskens händelser. Vi behöver gå tillbaka till julen och inkarnationens mysterium. För det är redan där försoningen börjar.

INKARNATIONEN, det att Gud blir människa, är Guds svar på mänsklighetens upplevelse av skam. Gud blir människa – det är okej för oss att vara människa! Kristna har från första början bekänt att Jesus samtidigt är sann Gud och sann människa. Inte en supermänniska eller en halvgud. Utan människa som vi, fullt ut.

Vi rör vid kärnan av julens budskap och inkarnationens hemlighet. Kristendomen handlar inte om att bli mindre mänskliga och mer andliga, utan att i Jesus Kristus upptäcka vad sann mänsklighet innebär. Författaren **Peter Halldorf** sammanfattar kristendomens kärna i följande ord: ”Människan blir mänsklig därför att Gud har blivit människa.”

SANN KRISTENDOM HANDLAR INTE om att vända ryggen åt skapelsen till förmån för det andliga. Kristendomen handlar om att upptäcka att Gud genom

inkarnationen har helgat den skapade världen. Det vardagliga, konkreta och mänskliga är heligt. Guds närvaro finns överallt.

Eller med andra ord: Om Gud är fullt ut människa är allt mänskligt en kontaktyta med Gud. Halldorf konstaterar att alla föreställningar om att vår mänsklighet inte skulle vara en tillräcklig kontaktyta mot det gudomliga omintetgörs när Jesus helt och fullt blir människa. Jag behöver inte låtsas att jag är något jag inte är för att kunna möta Gud. Därför kan man säga att försoningen inte börjar med att vi inser att våra synder är förlåtna, utan i, som Malm uttrycker det, ”en erfarenhet av att Gud inte vänder bort sitt ansikte från något jag är eller gör, känner eller tänker.” Gud kan möta mig mitt i mina mänskliga erfarenheter.

NÄR VI TAPPAR BORT KONSEKVENSERNA av att Gud blivit människa är det lätt hänt att mänsklighet förväxlas med synd. Vi upplever att det är fel på oss bara för att vi är bristfälliga och begränsade. Men som författaren

Alaric Mård konstaterar: ”Att vara människa är att vara begränsad”. Mård fortsätter med att dra konsekvenserna av inkarnationen fullt ut och påpekar att även Gud måste veta hur det är att vara en människa med begränsningar.

Vi behöver därför inte skämmas för vår otillräcklighet. Julen lär oss att vi aldrig behöver gömma oss för Gud. Han har, så att säga, själv stigit över på vår planhalva. Inget mänskligt är främmande för honom.

Vi ser i evangelieberättelserna att Jesus vet hur det känns att vara rädd och ha ångest. Han vet hur det är att vara ensam och övergiven. Han vet hur det känns när människors krav blir oss övermäktiga. Han vet hur det är att vara så trött att ögonen inte längre hålls öppna och han vet hur det är att drabbats av lidande, sjukdom och död. Oberoende vad vi går igenom så har vi en Gud som delar vår erfarenhet. Som känner till det mänskliga livets alla sidor. Som säger: ”Jag vet hur det känns. Jag har själv varit där.”

VILKEN BEFRIELSE. Jag behöver inte vara någon annan än den jag är. Jag behöver inte ändra på mig för att vara värd kärlek och tillhörighet. Jag behöver inte skämmas för att jag inte är perfekt. Gud vet precis vad det innebär att vara människa. Han kan förstå mig fullt ut.

Om syndabekännelsen och avlösningen i gudstjänstens början är svaret på människans upplevelse av skuld så kunde man säga att välsignelsen i slutet är svaret på människans upplevelse av skam. ”Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig. Herren vände sitt ansikte till dig och giv dig frid.” Guds ansikte lyser upp när han ser på oss. Han ser oss för dem vi verkligen är. Men han vänder inte bort sitt ansikte från en enda av oss. Utan älskar oss med evig kärlek.

■ Text: Jakob Edman

Foto: Pixabay

Skäms inte, var stolt

”Vid någon punkt i en kvinnas liv tröttnar hon helt enkelt på att skämmas hela tiden. Från och med den stunden är hon fri att bli den hon verkligen är.”

Det här citatet står på baksidan av **Elizabeth Gilberts** nyutkomna bok som heter *Kvinnornas stad*.

MINA TANKAR GÅR TILLBAKA TILL ETT SAMTAL och en liveintervju jag var med om för några år sedan. I soffan där jag satt blev jag plötsligt ombedd av samtalsledaren att berätta om någon situation där jag fått skämmas alldeles oerhört. Den här frågan gick jag bet på.

I den situationen var det plötsligt omöjligt för mig att komma på en enda situation som kunde passa in i den kontext som jag visste att samtalsledaren var ute efter. Och jag fick slutligen svara att jag inte visste. Och just i den stunden skämdes jag lite över att inte ha något att skämmas för. Det hör liksom till att man ska ha det.

SPOLAR MAN BANDET TILLBAKA, så så där 30–35 år, så hade jag galant kunnat räknat upp hur många situationer som helst. Skammen var ständigt närvarande. Det fanns mycket att skämmas för i mitt unga liv. Jag skämdes för hur jag såg ut och för allt jag sa. Jag skämdes när läraren läste upp mina provvitsord inför hela klassen, och alla plötsligt visste att jag var bäst. Jag skämdes över att vara lärarbarn. Jag skämdes över gamla mommo som kom emot mig på gatan och hälsade så kompisarna hörde.

Senare skämdes jag när jag började gå till kyrkans ungdomssamlingar. Jag skämdes för att jag började tro på Jesus och berättade det inte heller för någon. Och då skämdes jag istället inför honom över att jag skämdes för honom.

Det fanns ingen gräns för hur mycket man kunde skämmas för. Det fanns en övergripande skam som inte bara var en känsla av skuld kopplad till enskilda situationer. Det var en skam som hade flyttat in och blivit bofast. Där fortsatte den att bo under många år.

”SKÄMS INTE FÖR ATT DU ÄR MÄNNISKA, var stolt!, skrev poeten **Tomas Tranströmer**. Idag verkar det som om hela vårt samhälle tycks ha insjuknat i någon slags skamepidemi. Googlar man på begreppet så kommer det upp tusentals träffar. Nästan alla hör ihop med årtusendets succé, den norska dramaserien **SKAM** som handlar om skol elever på en skola utanför Oslo. Skam har plötsligt gått och blivit trendigt.

I dag förutsätts man till exempel ha flygskam om man vill vara en ansvarsfull medborgare. Och om man inte har det, ja då ska man också skämmas.

DEN NORSKA STORMRIKA HOTELLMAGNATEN Petter Stordalen har också i den här frågan valt att gå mot strömmen. I en intervju hörde jag honom nyligen säga att ”vi löser inte de globala problemen genom skam”. Och på den punkten är jag beredd att ge honom rätt. Vi löser överhuvudtaget inga problem i livet genom att tillåta skammen att bli vår föreslagare.

Det finns också ett ordstäv som lyder att ”skam den som ger sig”. Men kanske är det precis tvärtom. Att den som inte vill skämmas måste vara beredd att ge sig. Kapitulera inför det faktum att det finns en väg ut och bort från skammen.

Samma destruktiva skam finns redan omskriven i skapelseberättelserna. Där står det att mannen och hustrun skämdes inför varandra när de upptäckte att de var nakna. Kort härefter blev de också rädda när de hörde Herren komma i lustgården. Skam och rädsla är ofta varandras följeslagare.

I EFTERHAND KAN JAG INTE DRA MIG TILL MINNES när förändringen kom i mitt eget liv. Men med facit i hand kan jag bara konstatera att den pågoanden inte längre tycks finnas på samma sätt i mitt liv som tidigare.

Orsakerna är säkert många, och jag blir plötsligt påmind om en vers i Psaltaren som jag tidvis varit mycket fäst vid. Där står det att ”de som skådar upp till honom strålar av fröjd, och deras ansikten behöver inte rodna av blygsel”.

Och kanske har det skett någonstans obemärkt på vägen, ”att ordet blivit liv”. Den processen kunde i all sin enkelhet beskrivas som det som händer när en vacker vers plötsligt tar sig in och blir till en oanmäld förändring mitt i vardagslivets brustenheter. Jag kunde ge många fler exempel.

Och kanske är det just så här det är tänkt att gå till. Att ordet själv får förändra och nyskapa. Och när det sker, så sker det utan prestation, och till och med till synes, utan min egen påverkan eller medverkan.

■ Text: Camilla Lindberg

HÖGMÄSSOR och GUDSTJÄNSTER

Gudstjänsterna är i regel högmässor eller kvällsmässor (KVM) med nattvard.

GDT = gudstjänst utan nattvard.

AND = andakt.

M-AND = musikandakt

Januari

12.1 1 SÖNDAGEN EFTER TRETTONDAG - DOPETS GÅVA

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 12 Bromarv kyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka

19.1 2 S. E. TRETT. - JESUS UPPENBARAR SIN GUDOMLIGA KRAFT

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

26.1 3 S. E. TRETT. - JESUS VÄCKER TRO

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 12 Bromarvs kyrka
Kl. 16 Snappertuna kyrka. M-AND

Febuari

2.2 KYNDELSMÄSSODAGEN - KRISTUS - VÄRLDENS LJUS

Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 16 Bromarvs kyrka. M-AND
Kl. 16 Ekenäs kyrka. Stenmessa

9.2 SEPTUAGESIMA - DEN OFÖRTJÄNTA NÅDEN

Kl. 10 Ekenäs kyrka. Familjekyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka

16.2 SEXAGESIMA - SÅDDEN AV GUDS ORD

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 12 Bromarvs kyrka
Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

23.2 FASTLAGSSÖNDAGEN - GUDS KÄRLEKS OFFERVÄG

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka

26.2 ASKONSDAGEN

Kl. 19 Ekenäs kyrka. KVM

Mars

1.3 1 S. I FASTAN - JESUS SEGRAR ÖVER FRESTELSERNA

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 12 Bromarvs kyrka
Kl. 18 Ekenäs kyrka. Stenmessa

8.3 2 S. I FASTAN - BÖN OCH TRO

Kl. 10 Ekenäs kyrka.
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 18 Snappertuna kyrka. KVM

15.3 3 S. I FASTAN - JESUS SEGRAR ÖVER ONDSKANS MAKTER

Kl. 10 Ekenäs kyrka

22.3 MARIE BEBÅDELSEDAG - HERRENS TJÄNARINNA

Kl. 10 Ekenäs kyrka Konfirmation,
vinterskriftskolan
Kl. 12 Snappertuna kyrka
Kl. 12 Tenala församlingshem. AND och
Lunch
Kl. 18 Bromarvs kyrka. Innerlighetens
messa

29.3 5 S. I FASTAN - LIDANDETS SÖNDAG

Kl. 10 Ekenäs kyrka. Missionsdag
Kl. 16 Tenala kyrka. M-AND

April

STILLA VECKAN

5.4 PALMSÖNDAGEN - ÄRANS KONUNG PÅ FÖRNEDRINGENS VÄG

Kl. 10 Ekenäs kyrka. Välsignelse av
hjälpredare
Kl. 10 Tenala kyrka Välsignelse av
hjälpredare
Kl. 12 Snappertuna kyrka

6.4 ANDAKT I STILLA VECKAN

Kl. 19.30 Ekenäs kyrka

7.4 ANDAKT I STILLA VECKAN

Kl. 19.30 Ekenäs kyrka

8.4 ANDAKT I STILLA VECKAN

Kl. 19.30 Ekenäs kyrka

9.4 SKÄRTORS DAG - GEMENSKAP KRING NATTVARDEN

Kl. 18 Bromarvs kyrka
Kl. 18 Snappertuna kyrka
Kl. 19.30 Ekenäs kyrka
Kl. 20 Tenala kyrka

10.4 LÅNGFREDAG - EN GUDSTJÄNST KRING KORSET

Kl. 10 Ekenäs kyrka. Berättelsen om Jesu lidande och död. Kyrkokören medverkar
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka. Berättelsen om Jesu lidande och död. Kyrkokören medverkar
Kl. 12 Bromarvs kyrka

11.4 PÅSKNATTSMÄSSA - FRÅN MÖRKER TILL LJUS

Kl. 23 Ekenäs kyrka

PÅSKEN

12.4 PÅSKDAGEN - KRISTUS ÄR UPPSTÅNDE

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 12 Bromarvs kyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka

13.4 ANNANDAG PÅSK - MÖTET MED DEN UPPSTÅNDE

Kl. 18 Ekenäs kyrka. KVM

19.4 1. S. E PÅSK - UPPSTÅNDELSENS VITNEN

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka

26.4 2. S. E PÅSK - DEN GODE HERDEN

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 12 Bromarvs kyrka

Maj

3.5 3. S. E PÅSK - GUDS FOLKS HEMLÄNGTAN

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 18 Tenala kyrka. KVM

10.5 4. S. E PÅSK - HIMMELRIKETS MEDBORGARE I VÄRLDEN

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 12 Bromarvs kyrka
Kl. 12 Snappertuna kyrka

17.5 BÖNSÖNDAGEN- HJÄRTATS SAMTAL MED GUD

De stupades dag

Kl. 10 Ekenäs kyrka. Uppvaktning vid de stupades grav kl. 9
Kl. 10 Tenala kyrka, uppvaktning efteråt vid de stupades grav
Kl. 12 Bromarvs kyrka, uppvaktning efteråt vid de stupades grav
Kl. 12 Snappertuna kyrka, uppvaktning efteråt vid de stupades grav
Kl. 14 Ekenäs kyrka. Familjekyrka

21.5 KRISTI HIMMELSFÄRD - DEN UPPHÖJDE HERREN

Kl. 10 Ekenäs kyrka

24.5 6. S. E PÅSK - VÄNTAN PÅ DEN HELIGA ANDEN

Kl. 10 Ekenäs kyrka
Kl. 10 Tenala kyrka
Kl. 16 Snappertuna kyrka. M-AND

31.5 PINGSTDAGEN - DEN HELIGA ANDENS UTGJUTANDE

Kl. 10 Ekenäs kyrka

Stenmässa

2.2 kl. 16 i Ekenäs kyrka
1.3 kl. 18 i Ekenäs kyrka

Familjekyrka

9.2 kl. 10 i Ekenäs kyrka
17.5 kl. 14 i Ekenäs kyrka

Gemensam bön

Lördagar **25.1, 22.2, 21.3, 25.4** och **23.5 kl. 9.30** i Ekenäs församlingshem. Övriga lördagar i andra församlingar i Ekenäs.

Förbön

- **I FLERA KYRKORS VAPENHUS** finns möjlighet att skriva och lämna kvar lappar eller formulär med önskan om förbön för egen eller andras livssituation. Förbönsämnen bärs fram anonymt i söndagens gudstjänst.
- **DU KAN Fylla i** ett elektroniskt anonymt förbönsformulär på Ekenäsnejdens svenska församlings webbplats. Förbönsämnen bärs fram anonymt i söndagens högmässa.
- **DU KAN PERSONLIGEN** ta kontakt med någon anställd (se kontaktuppgifter på s. 35) gällande förbön eller vända dig direkt till förbönsgruppen i Ekenäs.

FÖRÄNDRINGAR KAN FÖREKOMMA.

Följ med veckoannonseringen i tidningen **Etelä-Uusimaa** och på webbplatsen ekenasnejdensforsamling.fi

Ekenäs kyrka

- 14.2 kl. 18** **Vill du ta...?**
Vigselmusikkonsert
Församlingens kantorer medverkar
Fritt inträde
- 29.3 kl. 17** **Matiné av klassiska pärlor**
Akademiska Orkestern, dirigent Sauli Huhtala
Biljetter 15 €/10 €, program gratis
- 10.4 kl. 18** **Musikmeditation 2 - Levande ljus, Bach och tystnad för en lugn stund**
J.S.Bach Sei Solo 300 års jubileum
Frida Backman, violon
Fritt inträde | Infoblad 15 €
- 23.4 kl. 19** **Oopperan juhlaa**
Merivoimien kirkkokonsertti
Laivaston soittokunta, joht. Tero Haikala
Mika Nisula, tenori, Emilia Vesanen-Pellas, sopraano
Vapaa pääsy
- 31.5 kl. 18** **Musikmeditation 3 - Levande ljus, Bach och tystnad för en lugn stund**
J.S.Bach Sei Solo 300 års jubileum
Frida Backman, violon
Fritt inträde | Infoblad 15 €

Ekenäs församlingshem

- 28.4 kl. 19** **"Sjung in våren med Stora fröjden"**
Kaffekonsert med kören och dir. Jan Hellberg
Lotteri.
Inträde 7 € för insamlingen Gemensamt Ansvar

Tenala kyrka

- 29.3 kl. 16** **Musikandakt - Musik i moll**
Sofia Lindroos | Jakob Edman, andakt
- 5.4 kl. 18** **Musikmeditation 2 - Levande ljus, Bach och tystnad för en lugn stund**
J.S.Bach Sei Solo 300 års jubileum
Frida Backman, violon
Fritt inträde | Infoblad 15 €
- 21.4 kl. 19** **Välgörenhetskonsert**
Heléne Nyberg och Thomas Enroth
Inträde 10 € för vuxna till förmån för Gemensamt Ansvar
- 23.5 kl. 18** **Musikmeditation 3 - Levande ljus, Bach och tystnad för en lugn stund**
J.S.Bach Sei Solo 300 års jubileum
Frida Backman, violon
Fritt inträde | Infoblad 15 €

Förändringar kan förekomma. Följ med annonseringen i Etelä-Uusimaa, Västra Nyland och på webbplatsen ekenasnejdensforsamling.fi

Snappertuna kyrka

- 26.1 kl. 16** **Musikandakt - Amazing Grace**
Kom och lyssna och sjung med! Vi bjuder på bekanta angloamerikanska psalmer och pianoarrangemang över dem
Inkeri Aittola, piano | Jakob Edman, andakt
Fritt inträde

- 24.5 kl. 16** **Musikandakt**

Bromarvs kyrka

- 2.2 kl. 16** **Musikandakt - Musik i dur**
Sofia Lindroos | Jakob Edman, andakt

Bromarvs församlingshem

- 25.2 kl. 18.30** **Allsångskväll**
Kaffeservering och lotteri för insamlingen Gemensamt Ansvar
Fritt inträde

KÖRER

Nya sångare är välkomna med!

EKENÄS KYRKOKÖR

Onsdagar kl. 13 i Ekenäs församlingshem.

Ledare: Pia Nygård

VÅRTERMINSTART vecka 4 den 22.1.

SNAPPERTUNAKÖREN

Torsdagar kl. 19 i Snappertuna församlingshem.

Ledare: Pia Nygård

VÅRTERMINSTART vecka 4 den 23.1.

TENALA KYRKOKÖR

Tisdagar kl. 19-20.30 i Tenala församlingshem.

Ledare: Sofia Lindroos

VÅRTERMINSTART vecka 3 den 14.1.

SÅNGSTUNDER

Vi träffas första onsdagen i månaden kl. 17.30 i Ekenäs församlingshem och sjunger tillsammans ur bl.a. sångboken Sionsharpan och psalmbokstillägget Sång i Guds värld.

Ledare: Pia Nygård

VÅRTERMINSTART vecka 6 den 5.2.

Församlingsresa 11-15.5.2020

Skoklosters slott och slottsgård.

VÄLKOMMEN MED PÅ EN VÅRRESA TILL PLATSER RUNT MÄLAREN!

Vi kommer att röra oss i gammal kulturbygd och startar i Skokloster där vi besöker både slottet och kyrkan.

Uppsala domkyrka är en kulturvagg och en katedral som erbjuder både magnifik arkitektur och möjlighet till meditation. Den besöker vi på onsdag innan vi styr färden till Stockholms stadshus och senare på eftermiddagen till Drottningholms slott.

Följande dag viker vi för Stockholm och börjar där med en guidad visning av en del av kungliga slottets många rum och gemak.

Resan bjuder på kultur och djupdykning i historiska händelser men också i närhistoria och aktualiteter. Programmet erbjuder också möjligheter för egna små upptäckter.

Vi bor på Scandic Star Sollentuna där vi intar våra måltider.

Båtresa Helsingfors-Stockholm-Helsingfors. Start på måndag eftermiddag, tillbaka i Helsingfors lördag förmiddag.

I PRISET INGÅR:

- buss hela vägen
- reseledares tjänster
- A-hytter (Seaside) för två personer
- tre rätters á la carte middag på utresan och hemresan + frukostar
- två hotellövernattningar med frukost, dubbelrum i Scandic Star Sollentuna
- middagar på hotellet
- inträden (inkl. guidning) till Skokloster, Drottningholm, Stockholms slott, Stockholms stadshus
- Guidning i Uppsala domkyrka och Skoklosters kyrka
- Reseledare: Anders Lindström (0400-527488) och Yvonne Lindström

Skoklosters kyrka.

PRIS: 650 €/ person

VÄNLIGEN ANMÄL DELTAGANDET senast 1.3.2020 till Anders 0400-527488 eller anders.lindstrom@evl.fi

Församlingsutfärd 13.5 till Igor-museet och Barösund

VI BESÖKER IGOR-MUSEET I

DEGERBY där vi får guidning. Därifrån åker vi vidare till Barösund och äter lunch på restaurang Scola. Eftermiddagskaffet avnjuter vi på Rövass lägergård (Ingå församling).

Buss från Bromarvs kyrka kl. 8.00, via Tenala församlingshem kl. 8.30 och Ekenäs församlingshem kl. 9.00. Hemma igen i Ekenäs är vi ca kl. 16.45, Tenala kl. 17.00 och Bromarv kl. 17.30. Deltagaravgiften är 40 € och inkluderar resa, lunch och kaffe.

BINDANDE ANMÄLNINGAR riktas till pastorskansliet tfn 019-241 1060 kl. 9-13 under tiden **1.4-4.5**. Sista anmälningdagen är 4.5.

Församlingsutfärd 10.6 till Riihimäki, Finlands glasmuseum, Riihimäki kyrka

VÄLKOMMEN MED PÅ VÅR UTFÄRD TILL RIIHIMÄKI.

Vi besöker Finlands glasmuseum där vi får njuta av en specialutställning med Gunnel Nymans produktion och mycket annat. Lunchen avnjuts på Restaurang Klaas som ligger intill muséet. På eftermiddagen ser vi Riihimäen keskuskirkko, en träkyrka från 1905. Därefter besöker vi Havis fabriksbutik.

Start från Bromarvs kyrka kl. 8.00, Tenala församlingshem 8.30 och Ekenäs församlingshem 9.00. Hemma igen i Ekenäs ca kl. 17.00, Tenala kl. 17.15 och Bromarv kl. 17.45. Deltagaravgiften är 50 € och inkluderar resa, inträde till muséet, lunch och kaffe.

BINDANDE ANMÄLNINGAR till pastorskansliet tfn 019-241 1060 kl. 9-13 under tiden **7.5-3.6**. Sista anmälningdagen 3.6.

BARN OCH FAMILJ VINTER 2020

Dagklubbar

För barn i åldern 2½-5 år (födda 2014-2017) på måndagar och/eller torsdagar kl. 9-12 i Ekenäs klubbutrymme. Vi leker, sjunger, pysslar och bekantar oss med olika bibelberättelser på barnens villkor. Välkommen med! ☺

OBS! Lediga platser finns på vårterminen, ta kontakt med Iselin för mera info och anmälan!
Vårterminen startar v. 2.

Familjecaféerna är öppna:

- Tisdagar kl. 9.30-12.30 i Tenala klubb-utrymme
- Onsdagar kl. 9.30-11.30 i Ekenäs klubb-utrymme
- Fredagar kl. 9.30-11.30 i Österby församlingshem
- Varannan fredag (jämfna veckor fram till påsken och udda veckor efter påsken) kl. 9.30-12 i Snappertuna prästgård

Vårens familjekvällar

I regel sista onsdagen i månaden kl. 17.30-19.30

- 29.1 med kärlek och vänskap som tema i Ekenäs klubblokal
- 19.2 med sportlov som tema i Ekenäs klubblokal
- 25.3 med påsk som tema i Ekenäs klubblokal
- 1.4 med påsk som tema i Tenala klubblokal
- 29.4 med föräldraskap och insamlingen Gemensamt Ansvar som tema i Ekenäs församlingshem. Parallellprogram ute och inne, lotteri och servering till förmån för GA.

Familjekyrka

- Söndag 9.2 kl. 10 i Ekenäs kyrka
- Söndag 17.5 kl. 14 i Ekenäs kyrka

Baby-konsert

- Onsdag 18.3 kl. 10.30 i Ekenäs kyrka

Familjeläger

- 29.6 - 2.7 i Ramsdal

KONTAKTPERSONER:

BARN & FAMILJ:

Iselin Nylund
044-755 3611
iselin.nylund@evl.fi

EFTIS:

Mathilda Löfhjelm-Liljeberg
0400-291 334
mathilda.lovhjem-liljeberg@evl.fi

BARN (lågstadieåldern):

Camilla Österberg
044-755 3603
camilla.osterberg@evl.fi

UNGDOMAR &

KONFIRMANDER:

Kjell "Wikis" Wikström
040-821 53 27
kjell.wikstrom@evl.fi

SKOLBARN

Sportlovskul

Häng med på en lekfull och rolig sportlovsdag för barn i lågstadieåldern! Vi leker inne och ute, fixar vår egen mat, pysslar och umgås. Klubben pågår kl. 9-15 i och omkring respektive församlingshem och kyrka. Pris för hela dagen (inkl. lunch och mellanmål) är 5€.

Anmäl er till Camilla senast 7.2!

- Tenala måndag 17.2
- Snappertuna tisdag 18.2
- Österby onsdag 19.2
- Ekenäs torsdag 20.2
- Bromarv fredag 21.2

Vad vore väl sommaren utan läger?

I sommar planerar vi att hålla följande läger för barn i skolåldern:

- Sommarklubb i Österby församlingshem 1-5.6 och 8-12.6 (måndag-fredag, ca kl. 9-15)
- Barnläger för åk 1-4 på Ramsdal lägergård 15-17.6
- Barnläger för åk 5-7 på Rosvik lägergård 16-18.6 (gemensamt med Karis-Pojo svenska församling)

Mera info om sommarlägren kommer i nästa nummer av Mitt i livet samt på församlingens hemsida i mars.

UNGA

Kulan

Ungdomarnas samlingslokal Kulan i Ekenäs (under pastorskansliet) håller öppet under vår- och höstterminen onsdagar kl. 18-21.

Program kl. 19, te, kaffe, skorpor, diskussioner, spel, biljard, bordtennis....

Down Stairs

Ungdomarnas samlingslokal DS i Tenala församlingshem håller öppet under vår- och höstterminen torsdagar kl. 18-20.30.

"Öppet hus"-kvällar med pingis, biljard och samvaro. Program kl. 19.

Hjälpledarvälsignelse

Palmsöndagen den 5.4.

- kl. 10 i Ekenäs kyrka
- kl. 10 i Tenala kyrka

Ung gudstjänst

Följande onsdagar kl. 19 i Ekenäs kyrka: 19.2, 25.3 och 29.4

Camillas pysselruta

Brukar du mata fåglarna på vintern? Jag tycker det är så mysigt att sitta och titta genom fönstret på ivriga småfåglar, så jag brukar sätta ut mat åt dem. Du kan enkelt göra fågelmat själv som du kan hänga ut i ett träd utanför fönstret.

DU BEHÖVER:

- Något som fåglarna vill äta (frön, korn och nötter av olika slag, du kan göra egen blandning eller köpa färdig fågelmat)
- Kokosfett eller liknande
- Gamla muggar eller pepparkaksformar
- Snöre

Smält fettet (akta så du inte bränner dej!) och blanda i fröna. Det får vara en ganska tjock "massa". Häll upp i muggar eller i pepparkaksformar och låt stelna. Häng upp på lämpligt ställe och njut av skådespelet!

diakoni kretsar

DIAKONI I EKENÄSNEJDEN

KONTAKT & ADDRESS:

Larssonsv. 1
10600 Ekenäs

ÖPPET

måndag kl. 9-10
tisdag kl. 9-10

Carita Englund

Tfn 040-572 9510
carita.englund@evl.fi

Carola Lupander

Tfn 040-839 6733
carola.lupander@evl.fi

Marjo Kurvinen

Tfn 044-755 3604
marjo.kurvinen@evl.fi

FAMILJERÅD- GIVNING- CENTRALEN RASEBORG

www.raseborgfrgc.fi

TIDSBESTÄLLNINGAR:

ti och to kl. 9-10
on kl. 13-14
Tel.: (019) 238 281
E-post: raseborgfrgc@evl.fi

BESÖKSADRESS:

Orkdalsvägen 6, bost. 2
10420 Skuru

Dagträff för daglediga

EKENÄS

Dagträff med lunch i Ekenäs församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 12. Lunchavgift 8 €

19.2 Gäst: Carola Lupander och Gideoniterna

Tema: Gemensamt ansvar

18.3 Gäst: Anders Lindström

Tema: Birger Jarl - svensk historia

15.4 Gäst: Hörselföreningen i Västnyland

Tema: Info kring frågor om hörsel

SNAPPERTUNA

Dagträff i Snappertuna församlingshem

Andra torsdagen i månaden kl. 13.30, skjuts ordnas vid behov, kontakta Carola senast 3 dagar före

13.2 Gäst: Carola Lupander och Gideoniterna

Tema: Gemensamt ansvar

12.3 Gäst: Anders Lindström

Tema: Jubilarfest

9.4 Gäst: Hörselföreningen i Västnyland

Tema: Info kring frågor om hörsel

TENALA

Pensionärsträff i Tenala församlingshem

Tredje onsdagen i månaden kl. 14, skjuts ordnas vid behov, kontakta Carita senast 3 dagar före

19.2 Gäst: Carita Englund och Gideoniterna

Tema: Gemensamt ansvar

18.3 Gäst: Anders Lindström

Tema: Birger Jarl - svensk historia

15.4 Gäst: Hörselföreningen i Västnyland

Tema: Info kring frågor om hörsel

BROMARV

Pensionärsträff i Bromarv församlingshem

Första onsdagen i månaden kl. 13.30

5.2 Gäst: Tina Hultgren

Tema: Info kring frågor om synen

4.3 Gäst: Carita Englund

Tema: Gemensamt ansvar

1.4 Gäst: Hörselföreningen i Västnyland

Tema: Info kring frågor om hörsel

Onsdagslunch

Ekenäs församlingshem

första onsdagen i månaden kl. 12.

Sopplunch för 4€!

Låt budet gå och ta gärna med dig en vän. Kom och mätta magen med varm mat - soppa, bröd och pålägg samt kaffe följande onsdagar: **5.2, 4.3, 1.4** och **3.6**

Diakonihjälp

Understöd till församlingens diakonihjälp som stöder familjer och enskilda personer i församlingen kan betalas in på kontonumret

FI 17 5549 6610 0002 87.

Mottagare: Raseborgs kyrkliga samfällighet. I meddelanderutan skrivs: Ekenäsnejdens svenska församling/diakonihjälp.

Jubilarfester

Till festen inbjuds alla församlingsmedlemmar i Ekenäs centrum, vilka fyller 75, 80, 85, 90 eller 95 under tidsperioden 1.1-30.6 2020 samt alla på Snappertuna-området som fyller jämna år under 2020.

12.3 Snappertuna

25.3 Ekenäs

Diakoniresursen

En grupp för dig som är med eller vill vara med i församlingens besöks-tjänst

Kontaktperson: Carola Lupander
tfn 040-8396733

Kretsar

EKENÄS

EKENÄS STÖDGRUPP FÖR MINNES-SJUKA OCH NÄRSTÅENDE samlas en gång i månaden, tisdagarna **11.2, 10.3, 7.4** och **12.5 kl. 14-15.30** i församlingshemmet, Larssonsv. 1. Gruppen är ett samarbete mellan församlingen och Nylands Minneslots. För närmare info ring **Carola Lupander** tfn 040-839 6733 eller **Hanna Strandell** tfn 0400-321 239

DIAKONI- OCH MISSIONSKRETSEN i församlingshemmet måndagar kl. 13. Kontaktperson: **Carita Englund** tfn 040-572 9510. **Start 13.1**

KENYA-MISSIONSKRETSEN i församlingshemmet varannan måndag kl. 15-17 Kontaktperson: **Ing-Maj Wikström** tfn 019- 241 3026. **Start 13.1**

FÖRSAMLINGENS FÖRBÖNSGRUPP samlas varannan torsdag kl. 10.00 (alltid udda veckor) för att be för olika förbönsämnen. Är det något du vill att vi ber för så tag gärna kontakt eller skriv ditt böneämne och lämna in den på pastorskansliet i Ekenäs. Märk kuvertet med **Carita Englund/** förbönsgruppen. Du kan skicka e-post till carita.englund@evl.fi. Vi behandlar böneämnena konfidentiellt. Kontaktperson **Carita Englund** tfn 040-572 9510

SOLKRANSEN - handarbetsgrupp för kvinnor i Kulan (ungdomsutrymmet under pastorskansliet) udda veckors tisdagar kl. 17.30-19. Kontaktperson: **Carola Lupander** tfn 040-839 6733

KVINNOGRUPPEN - KVINNOKRAFT

En öppen grupp för kvinnor som vill dela livet med varandra. En skön kväll med en bit mat, en inbjuden gäst och härlig samvaro.

Följande kvällar kl. 18-20

- Måndag 3.2 i Karis Stora Prästgården
- Tisdag 3.3 i Ekenäs församlingshem
- Onsdag 15.4 i Karis Stora Prästgården
- Fredag 15.5 - lördag 16.5 läger på Ramsdal lägergård

För matens skull ber vi om anmälningar senast på torsdag veckan innan nästa träff till **Birgitta Udd** tfn 040-568 7580 birgitta.udd@evl.fi. Priset för maten är 5 €.

Arr. Ekenäsnejdens svenska församling och Karis-Pojo svenska församling

TENALA

MISSIONSKRETSEN I TENALA församlingshem, nedre våningen varannan tisdag kl. 13-15. Vi dricker kaffe, den som vill handarbetar, vi tar del av information från de missionsfält församlingen stöder, högläser och diskuterar. Kontaktperson: **Carita Englund** tfn 040-572 9510. **Start 14.1**

BÖNEKVÄLL i församlingshemmet nedre våningen(ingång via diakonikansliet) en måndag per månad kl. 18-20 . Vi samlas för att sjunga, läsa bibeln och be för olika böneämnena. Vårens datum är **10.2, 9.3, 6.4** och **11.5**. Om du inte kan delta men vill att vi ber för något som ligger dig varmt om hjärtat, kan du kontakta **Carita** per tfn 040-572 9510 eller e-post: carita.englund@evl.fi. Du får vara anonym om du vill men vi som ber har också tystnadsplikt!

Ekenäs matbank

Matbanken är ett samarbetsprojekt mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Raaseporin suomalainen seurakunta, Missionskyrkan, Metodistkyrkan och lokala livsmedelsaffärer. Ekenäs Matbank verkar i en affärsfastighet på Björknäsgatan 29-31

Öppet:

varannan torsdag (jämna veckor) kl. 14

Kontaktpersoner:

Carita Englund, tfn 040-572 9510 och Carola Lupander, tfn 040-839 6733

Verksamheten resulterar i fasta utgifter såsom hyra och el och vi är tacksamma för alla ekonomiska bidrag.

Om du vill ge en donation till förmån för Matbanken är kontonumret

FI17 5549 6610 0002 87

Märke: Ekenäs Matbank

Ta gärna kontakt om du vill bidra med din arbetsinsats.

Tenala-Bromarv matbank

Matbanken är ett samarbete mellan Ekenäsnejdens svenska församling, Sale, Carl de Mumma, Bjärnä K-Supermarket och Holmqvists trädgård.

Öppet torsdagar kl. 14-15 i Tenala församlingshem, Sockenvägen 13

Kontakt: tfn 040-5484783

SECONDHAND FYNDA

för BISTÅND & MISSION

*Kom och gör prisvärda
fynd!*

*Kom ihåg oss när du
vill köpa en gåva att
ge bort!*

VI HAR ÖPPET

Tisdagar kl. 14-18

Torsdagar kl. 14-18

Lördagar kl. 10-14

VI HAR VARUMOTTAGNING

under öppethållningstid.

Du kan också ringa våra
kontaktpersoner och komma
överens om leverans.

FYNDA tar tacksamt emot hela
och rena saker, antingen direkt
till bistånd eller till försäljning.
Inkomsten från försäljningen
går till välgörenhet i lika delar;
till bistånd via församlingens
 eget biståndsarbete och till
mission via Finska Missions-
sällskapet.

KONTAKTPERSONER

Gita Lindholm

gita.lindholm@vndata.fi

tfn 040-518 0301

Viveca Lindblom

040-729 3950

Guy Sundström

040-085 1789

FYNDAS ADRESS:

Trollbergsvägen 12
10650 Ekenäs

Ekenäsnejdens svenska församling

BISTÅND & MISSION

**Kontakta oss gärna
om du vill vara med och hjälpa!**

Att tiden går fort det kan vi väl alla konstatera men att det redan
gått över tre år sen Fynda flyttade till Trollbergsvägen har vi svårt
att förstå. Vart tar tiden vägen?

DET HAR VARIT EN BRA TID. Vår verksamhet har uppmärksammats av väldigt
många. Vi har jämt nya besökare, för att inte tala om alla dem som regel-
bundet besöker oss. Väldigt många kommer för att söka och köpa något speci-
ellt och andra kommer för att titta och eventuellt göra något fynd. Vi berättar
gärna om vår verksamhet och visar och berättar för dem som inte besökt oss
tidigare.

VERKSAMHETEN HAR BLIVIT så omfattande att vi måste begränsa vad vi kan ta
emot. Allt skall naturligtvis vara helt och rent. Vi jobbar för bistånd, så det vi
får måste gå att skicka till Lettland eller Litauen eller säljas i vår secondhand
shop. Därför är det bra att kontakta oss och höra om behovet för vårt bistånd.
Inför sommaren kan vi naturligtvis inte ta emot vinterkläder.

DET SOM ÄR GLÄDJANDE är att man märker att vår hjälp och många andra
organisationers hjälp, kommit till nytta och visar att behovet av oss minskar
på många orter. Utvecklingen i Lettland går som i Finland att färre barn
föds. Barnhemmen har slopats och barnen tas om hand av släktingar eller
andra familjer. Många av de här familjerna behöver hjälp. Via församlingar
och sociala organisationer får vi kontakter till nya familjer och byar där
behovet av hjälp fortfarande är stort. Det är viktigt för oss att få veta vad de
behöver och vad vi kan hjälpa dem med. Ta gärna kontakt om du vill vara
med och hjälpa oss!

VÅRENS PROJEKT ÄR som förut ”morsdagskassar” för mammor till Mors dag
som infaller samtidigt med vår Mors dag. Kassen innehåller något litet extra
för bara mamma. Vi glömmer inte heller att vid behov hjälpa på hemmaplan.
Raseborgs ”nya” invånare får också hjälp.

VÅRA TRANSPORTER med bistånd blir flera för varje år. Senaste år blev det tret-
ton transporter med två eller tre bilar per gång och 50–60 kubikmeter. I allt
detta arbete är det många medhjälpare. Vi tackar alla chaufförer som ställer
upp och vi tackar ALLA bidragsgivare. Utan er kan vi inte hjälpa någon. Tack!

■ Eivor Sundström

Välkommen med i grupperna!

KARLAGRUPPEN

– en ny grupp för karlar i alla åldrar

Vi inleder i regel kl. 17, beroende på vad vi gör och var.

- **12.2** i Ekenäs församlingshem: Den fysiska hälsan med övningar
- **12.3** (plats o. program meddelas senare)
- **30.4**
- **13.5**

Gruppen leds av Wille Westerholm, tfn 0400-640 786, wille.westerholm@evl.fi

BOKSLUKARNA – öppen läse-cirkel med livsåskådningsinriktning samlas i församlingshemmet i regel sista onsdagen i månaden kl. 17.30. Gruppen leds av *Ann-Sofi Storbacka*. **Start: 29.1.2020**

PÅ DJUPET – bibeldiskussions-grupp i församlingshemmet i regel första torsdagen i månaden kl. 19. Gruppen leds av *Karl-Gustav Sandelin*. **Start: 2.1.2020**

KYRKOBRÖDERNA i församlingshemmet första måndagen i månaden kl. 18. Gruppen leds av *Hans Wall*, tfn 040-572 9501. **Start: 3.2.2020**

TACK

Lina-Lotta, Victoria, Ellen, Edith och Celina för att ni kom med ljus i vintermörkret!

SOMMARSKÖTSEL AV GRAVAR

Behöver du hjälp med gravskötsel? Raseborgs kyrkliga samfällighet erbjuder sommarskötsel av gravar på begravningsplatserna i nejden: Ekenäs, Tenala, Bromarv och Snappertuna. Skötseln bör beställas inom utgången av april. Skötseln faktureras i förskott och inleds när fakturan är betald.

Priset för skötseln varierar beroende på gravens storlek:

Avtalstid	Pris/m (gravbredd)	Pris/ tilläggsmeter
Skötsel 1 år	80,-	30,-
Skötsel 5 år	400,-	150,-

I priset ingår skötsel under växtsäsongen, växter, mullbyte, gödsel och rensning av ogräs.

KONTAKT FÖR SKÖTSELAVTAL:

Trädgårdsmästare
Charlotta Laukkanen
040-523 1648

Chef för begravningsväsendet
Carita Siltanen
0400-540 022

VI BETJÄNAR under Vinter & Vår

Januari – maj

Pastorskansliet i Ekenäs

Larssonsvägen 1, tfn 019-241 1060
Besöks- och telefonmottagning
Helgfri måndag – fredag kl. 9-13

Betjäningpunkten i Tenala

Sockenvägen 13
Ingen telefonmottagning.
För telefonbetjäning ring 019-241 1060
(pastorskanliet i Ekenäs)

Besöksmottagning:
Helgfria måndagar kl. 10-12
(kanslist på plats)

GEMENSAMT ANSVAR 2020

GEMENSAMT ANSVAR 2020 STÖDER FÖRÄLDRASKAP BÅDE I FINLAND OCH I U-LÄNDER

40 % AV INSAMLINGSINTÄKTERNA STYRS TILL HJÄLPARBETE I FINLAND

Hälften av den finländska andelen används för stödåtgärder som tröskelfritt stärker föräldraskap och relationen mellan barn och förälder. Exempel på konkret hjälp kan vara kamratstöd för föräldrar, möjlighet till en gemensam familjehobby eller en trygg vuxen som stöttar överbelastade familjer. Stödverksamheten sker i samarbete med *Mannerheims Barnskyddsförbund* och *Rädda Barnen rf*.

Den andra halvan av intäkterna som blir kvar i Finland används via den insamlade församlingen till lokal verksamhet som stöder föräldraskap.

60 % STYRS TILL HJÄLPARBETE I U-LÄNDER

60 % av insamlingsintäkterna styrs via *Kyrkans Utlandshjälp* till människor i u-länder som lider nöd på grund av katastrofer och konflikter. I år fokuserar stödet på åtgärder som stärker föräldraskap, till exempel att öka kvinnors och mammas utbildnings- och försörjningsmöjligheter.

GEMENSAMTANSVAR.FI

DELTA I INSAMLINGEN GEMENSAMT ANSVAR

GEMENSAMT ANSVAR är en folkrörelse för kärlek till nästan och den evangelisk-lutherska kyrkans årliga storinsamling, som hjälper nödställda i Finland och u-länderna, oberoende av härkomst, religion eller politisk övertygelse.

ÅR 2020 firar Gemensamt Ansvar att det gått 70 år sedan verksamheten startade år 1950.

Församlingens referensnummer:

305077

HJÄLP OCH GE EN GÅVA. VÄLJ HUR DU VILL GE DIN GÅVA:

Riksomfattande MobilePay-
donationsnummer 85050
Siirto-donationsnummer 040 700 9902

SMS-donationsnummer 16588
APU10 (donera 10 €)
APU20 (donera 20 €)

Telefondonation
0600 1 7010 (10,26 € / samtal+lna/mta)
0600 1 7020 (20,28 € / samtal+lna/mta)

Aktia FI82 4055 0010 4148 41
Nordea FI16 2089 1800 0067 75
Pohjoja Bank FI14 5000 0120 2362 28

www.gemensamtansvar.fi

TACK FÖR DIN HJÄLP!

Insamlingsföretag RA/2019/704, gäller 1.9.2019-31.8.2020,
inländska fastlandet, beviljat av Pöytäkirja 23.8.2019.
Insamlingsföretag ÅLR 2019/3450, gäller 1.9.2019-31.8.2020,
Åland, beviljat av Ålands landskapsregering 2.5.2019.

Evenemang i nejden

GEMENSAMT ANSVAR I EKENÄS

28.4 kl. 19 Kaffekonsert i Ekenäs församlingshem "Sjung in våren med Stora Fröjden" och Jan Hellberg.

Inträde 7 € för GA. Lotteri

29.4 kl. 17.30 - 19.30 Familjekväll med parallellprogram ute och inne, lotteri och servering till förmån för GA

GEMENSAMT ANSVAR I TENALA

14.2 kl. 18 Vändagskaffe i Tenala församlingshem

25.2 kl. 11-13 Ärtsoppa på fastlagstidagen i Tenala församlingshem. Missionskretsens ärtsoppa säljs till förmån för GA. Soppan kostar 5 €/ portion. Lotteri

22.3 kl. 12 Andakt och Ansvarslunch i församlingshemmet. Meny: älggryta, kaffe med dopp (10 €/vuxna och 4€/ barn 4-15 år) Anmälningar tas emot på pastorskansliet tfn 019-2411060 kl 9-13. Sista anmälningdag 13.3

21.4 kl. 19 Vålgörenhetskonsert med Heléne Nyberg och Thomas Enroth
Inträde 10 € för vuxna

GEMENSAMT ANSVAR I BROMARV

25.2 kl. 18.30 Allsång i Bromarvs församlingshem med kaffeservering och lotteri

MISSION

PROSTERIETS MISSIONSDAG I EKENÄS 29.3

Vi inleder dagen med högmässa kl. 10 i Ekenäs kyrka. Därefter (ca kl. 11.30) äter vi lunch i Ekenäs församlingshem. Vi har besök från Finska Missionsällskapet av **Riikka-Maria** och **Tomas Kolkka** som är missionärer i norra Thailand bland Lua-folket. Lotteri.

ANMÄLAN till **Carita Englund** tfn 040-5729510 senast 23.3.

Foto: Jarmo Kulonen

Riikka-Maria och Tomas Kolkka.

GENOM ATT DELTA I INSAMLINGEN GEMENSAMT ANSVAR ÄR DU MED OCH STÖDER BARN OCH UNGAS SKOLGÅNG I FINLAND OCH I VÄRLDENS KATASTROFOMRÅDEN. ETT VARMT TACK FÖR DITT BIDRAG!

Mottagarens kontonummer	Aktia IBAN FI82 4055 0010 4148 41 Nordea FI16 2089 1800 0067 75 Pohjola pankki FI14 5000 0120 2362 28	BIC HELSEFIHH NDEAFIHH OKOYFIHH
Mottagare	Kyrktjänst rf / Gemensamt Ansvar	MITT BIDRAG TILL INSAMLINGEN GEMENSAMT ANSVAR
BANKGIRO Betalar		
Underskrift	_____	
Från konto nr		Förfallodag Euro

Betalningen förmedlas till mottagaren enligt villkoren för betalningsförmedling och endast till det kontonummer som betalaren angivit.

BANK

Bromsa klimat- förändringarna – STÖD MILJÖBANKEN!

Brunnar gör att flickorna har tid att gå i skola. Tidigare ägnade de hela dagar åt att hämta vatten. Nu tar denna syssla bara en liten stund för Eva Mayunga, 16 år, i Tanzania. Foto: Hannes Honkanen.

Trädplantering är en viktig del av Missionssällskapets miljöarbete. I Kishapu i Tanzania har varje skolelev fått ansvar för en egen trädplanta som de omsorgsfullt vattnar. Samtidigt lär de sig miljövard.

KONSEKVENSERNA AV KLIMATFÖRÄNDRINGARNA är inte längre ett avlägset hot. Under de senaste åren har vi kunnat se tecken på förändringarna i vårt eget land. Samtidigt har vi också fått följa med hur torka och extrema väderförhållanden, speciellt i utvecklingsländer, gör det svårare för människor att skaffa sig en utkomst, odla mat och få tag i vatten. Många tvingas flytta från sina hem och naturkatastrofer skördar både liv och egendom.

DET ÄR LÄTT ATT BLI UPPGIVEN av att läsa nyheterna om klimatsituationen. Det är ändå glädjande att många inte ger upp. En undersökning gjord av Jubileumsfonden Sitra visar att två av fem finländare har ändrat sina vardagsvanor sedan 2017 för att leva på ett mer klimatanvänligt sätt. Samma undersökning visar att över hälften av finländare under 30 år har ändrat på sina levnadsvanor.* Detta är tecken på en positiv utveckling. Våra vardagshandlingar är viktiga och gör skillnad. Ibland kan det ändå kännas som att de inte är tillräckliga. Hur når jag dem som just nu lever mitt i konsekvenserna av klimatförändringarna?

FINSKA MISSIONSSÄLLSKAPET jobbar för att bromsa klimatförändringarna och hösten 2019 lanserades Miljöbanken. Via Miljöbanken kan man stöda klimat- och miljöarbete i utvecklingsländer, antingen genom att bli månadsgivare eller genom att ge en engångsdonation.

MISSIONSSÄLLSKAPETS MILJÖARBETE är samhällsbaserat. Det innebär att de lokala samhällena själva bestämmer vilka utmaningar de vill ta itu med. Våra samarbetspartner utbildar byborna och utrustar dem så att de kan ta itu med klimatutmaningarna. Eftersom ägarskapet finns hos byborna själva är arbetet både hållbart och etiskt.

ARBETET GÖRS BLAND ANNAT genom att ge utbildning om hållbara jordbruksmetoder, genom byggande av bevattningsystem och energisnåla spisar samt genom miljöfostran. Trädplantering utgör en viktig del av arbetet och har en nyckelroll i kampen för att bromsa klimatförändringarna. Träden behövs där det finns risk för ökenspridning. De erbjuder skydd, mat och utkomstmöjligheter. Dessutom binder de effektivt koldioxid ur atmosfären. Trädplantering i till exempel Tanzania hjälper därför inte bara de lokala invånarna, utan hela vår planet!

VILL DU STÖDA ett hållbart miljöarbete i utvecklingsländer? Gå in på www.miljobanken.fi och läs mer!

* ”Den resurskloka medborgaren 2019”, Sitra.

En energisnål spis kräver mindre brännved vid matlagningen.

Kom med och ge hopp:

 <p>10 € En energisnål spis</p>	 <p>20 € Utbildning för 10 personer om hållbara jordbruksmetoder</p>
 <p>50 € Rent vatten åt 10 personer</p>	 <p>100 € 20 st trädplantor</p>

Varför jobbar Finska Missionssällskapet med miljöfrågor?

- Vårt uppdrag: Gud har givit oss människor uppdraget och ansvaret att förvalta skapelsen. (1 Mos 2:15)
- Rättvisa: Det är inte rättvist att de människor som drabbas hårdast av klimatförändringarna är de som har bidragit minst till att de uppkommit.
- Kärleken till nästan: Arbetet för en hållbar miljö svarar på ett akut behov från de medmänniskor som vi möter världen runt.

Som en världsvid kyrka får vi vara med och bära hopp till andra, samtidigt som vi också själva får bäras av hoppet. Det finns hopp i klimatkrisen - tillsammans gör vi skillnad!

Goda resultat från år 2018

Finska Missionssällskapet och våra lokala samarbetspartner såg till att...

- **9 763** hushåll fick hjälp med att förbättra tillgången till mat
- **7 371** hushåll fick åtminstone en ny och bestående näringskälla
- **9 378** småbrukare erhöll direkt stöd som gynnade totalt
- **9 112** hushåll hade möjlighet att ta i bruk miljövänligare odlingsmetoder

Siffrorna baserar sig på arbetet för en hållbar utveckling i Tanzania, Etiopien, Nepal, Kambodja, Zimbabwe och Bolivia.

KYRKAN

– en gammal moster?

Enligt biskop emeritus **Martin Lönnebo**, högt uppskattad, finns det vissa likheter mellan kyrkan och en gammal moster. Eller rättare sagt i inställningen till de två. Man respekterar dem på sätt och vis och tycker att man för skams skull borde hälsa på ibland, men den spontana lusten att göra det saknas.

I dag står gamla institutioner inte högt i kurs. Och kyrkan är ju i högsta grad en sådan, åtminstone till det yttre. Att det på insidan handlar om ett gudomligt mysterium är en annan sak, som lätt förbises. För det är utsidan man möter först, den inte så sällan lite bristfälliga. Och därför har många av oss i västerlandet, för att inte säga de flesta, svårt med kyrkan, konstaterar Lönnebo – själv av någon karaktäriserad som det närmaste man kan komma ett helgon i vår lutherska omgivning.

JAG TROR, MEN INTE SOM KYRKAN, säger någon. Min kyrka finns i naturen, säger någon annan.

Inget ont i det.

Men vad händer om vi mer eller mindre troende individualister tror för oss själva, och bara vänder oss till Vår Herre på vårt eget sätt? Om vi inte längre behöver institutionen kyrkan och den gudstjänstfirande församlingen? Det slutar kanske inte alls så bra, i värsta fall med att kyrkan inte längre finns, den klarar sig väl inte utan sitt folk. Och vem ska då föra över tron och traditionerna från

generation till generation, mellan folk och kulturer, om kyrkan som institution saknas?

För ganska länge sedan hävdade författaren **Kerstin Ekman** på en nordisk samling för kyrkliga informatorer att kyrkan satsar på dem som inte är intresserade, medan den inte bryr sig så mycket om dem som faktiskt kommer. Det var kanske väl tillspetsat, men jag tror inte man ska underskatta de trogna gudstjänstfirande pensionärernas betydelse för kyrkans fortlevnad. Och ju fler vi blir som kommer, desto roligare.

Men hur ska då den gamla mostern med sina inrotade åsikter kunna förvandlas till en god vän och kraftkälla som både äldre och yngre gärna besöker? Kanske gäller det att träna lite för att komma över motståndet. Stiga upp lite tidigare på söndagsmorgonen och ge sig iväg, eller kanske delta i stonmässan som hålls mot kvällen. Kanske mostern rentav är helt intressant när allt kommer omkring.

NÄR DET GÄLLER SYNDER av olika slag är det väl ofta så att det roliga kommer först och efterräkningen sedan. Med kyrkgången är det tvärtom. Det kan krävas en viss ansträngning i början medan belöningen kommer senare, i form av en god och trygg vana. I lugnet i kyrkbänken har saker och ting en benägenhet att falla på plats. Kanske rentav så att man får en uppfattning om vad som är mer och mindre viktigt.

Kanske borde vi också lära oss att se på kyrkbesöket med förväntan, vänta oss att få någon form av svar på det vi går och funderar på. Åtminstone två gånger har jag själv gått till en kyrka med en konkret och tyst fråga. Ena gången gällde det mitt tidningsjobb och en osäkerhet om jag borde intervjua en något omstridd predikant eller inte. Svaret kom redan i inledningssången: Detta är mitt bud att ni ska älska varandra!

Andra gången gällde det erbjudandet om att återgå till jobbet efter ganska många år hemma med barnen. Då handlade predikan om Mose som uppmanades gå tillbaka till sitt folk.

Rätt eller inte, min uppfattning var att jag fått klara svar.

SOM AVSLUTNING ÄNNU en lite högtidlig Lönnebo:

Respektera och älska kyrkan som hörbart bär till dig de heliga orden, och synligt räcker dig sakramenten och ger dig gemenskapen över tidens gränser. Du behöver henne. Var tålmodig inför den bristfälliga kyrkan, detta gudomliga provisorium, så som du själv är ofullkomlig. Du kan inte tro hur långt detta räcker.

Amen!

■ Text: Birgitta Jernvall-Ingman

GENOMTÄNK är kolumnen där *Mitt i livet* låter lekmän komma till tals med personliga tankar och insikter om vardagen utifrån den egna livssituationen.

I KÖKET MED

Yvonne

I KÖKET ÄR RUTAN FÖR AMATÖRKOCKAR MED MATLAGNINGSSIVER OCH -INTRESSE. RECEPTEN MED ANGIVNA MÅTT ÄR PRÖVADE I DET EGNA KÖKET. LYCKA TILL!

Lutfisk – en vinterläckerhet

I MIN BARNDOM VAR LUTFISKEN ett säkert inslag på decembermenyn, i synnerhet i julhelgen. Från den tiden minns jag den som något dallrigt, blekt och smaklöst som absolut inte föll oss barn i smaken men som älskades av de vuxna. Först i fyrtioårsåldern upptäckte jag själv vilken läckerhet den är med de rätta tillbehören - en riktig festrätt.

Jag har för mig att lutfisk fortfarande delar åsikterna, antingen avskyr man eller så tycker man om den. Hemma hos oss är den nuförtiden självskrivnen i trettondagshelgen och vi anstränger oss litet extra för att den ska bli en festmåltid.

Lutfisken har långa anor i Norden. Av hävd har den ätits från allhelgona framåt men redan tidigt i historien också vid midsommar, bröllop, begravningar och andra större festligheter, till och med vid kungamåltider. En titt på internet ger vid handen att den svenske biskopen Hans Brask åt lutfisk under fastan redan i början av 1500-talet.

RÅVARAN, torsken eller långan, var förr både en förmånlig och praktisk ingrediens som kunde förvaras flera år i sin torkade form, sedan lutas och tillredas. Nuförtiden låter de flesta fiskindustrin sköta lutningen och köper sedan bekvämt fisken i vakuumpförpackning med lång hållbarhet.

Till lutfisken som tillreds enligt föreskriften på paketet serverar vi alltid tre sorters nymald peppar: **krydd-, vit-, och svartpeppar**. Viktigast av dem är i mitt tycke kryddpepparn.

SÅSEN är den vanliga vitsåsen eller **béchamelsåsen**, varsamt tillredd så att den inte kommer åt att bränna fast i kastrullbotten.

Ättikgurka, värmda, **konservade örter** och **söt stark senap** är ytterligare tillbehör och till det en lämplig mängd **knaperstekt baconfilé**. Serveras med kokt **potatis**.

MÅLTIDSDRYCK väljer var och en efter behag men det som verkligen kröner hela lutfiskmåltiden är att servera ett kylt **sött vitt vin**. Välj gärna ett dessertvin med riklig sötma. Just sötman i vinet höjer smakupplevelsen och den rätt neutrala lutfisksmaken får sig en riktig kraftspark. Jag vågar nästan lova att med tillbehören och vinet kommer de flesta lutfiskskeptiker att ändra åsikt, lutfisken blir en festrätt, "hur läcker som helst", som tv-Ernst brukar uttrycka det.

Dop, vigslar och jordfästningar

Mitt i livet meddelar på denna plats om döpta, vigda och döda församlingsmedlemmar. Meddelandet sker enbart i enlighet med deras eller anhörigas skriftliga samtycke. De som inte gett sitt medgivande saknas på den här sidan.

Vi gläds över varje ny liten medlem i den världsvida kristna familjen. Vi gläds med dem som funnit kärleken. Vi tar avsked av och minns dem som gått vidare.

Uppgifterna har registrerats under tiden
4.11.2019–8.1.2020.

DÖDA

	dödsdag
Maj-Len Birgitta Sederholm	18.10.2019
Greta Marianne Gustafsson	19.10.2019
Göran Elof Johan Holmström	22.10.2019
Max Vilhelm Westerlund	27.10.2019
Anita Charlotta Lundström	30.10.2019
Knut Alvar Nylund	31.10.2019
Sven Erik Himberg	4.11.2019
Kerstin Elisabet Marianne Orre	6.11.2019
Tage Mikael Holmberg	6.11.2019
Henry Olof Ljungqvist	8.11.2019
Ull-Britt Kristina Olander	14.11.2019
Eric Anders Westerlund	25.11.2019
Tea Anita Holmström	29.11.2019
Karl-Johan Harald Näs	3.12.2019
Holger Rafael Lindholm	7.12.2019
William Anders Wikholm	16.12.2019

DÖPTA

	dopdag
Kevin Leonard Konstantin Nylund	9.11.2019
Matheo Karl Gunnar Mikael Lindqvist	10.11.2019
Wilton Arne Juhani Nordström	16.11.2019
Julius Campos Alarik Sjöholm	16.11.2019
Anton Wilhelm Hoverfelt	23.11.2019
Max Mikael Olsen	23.11.2019
Corinne Märtha Elisabeth Nylund	23.11.2019
Ingrid Aino Marie Zweigberg	15.12.2019
Leo Carl-Johan Heerman	15.12.2019
Leonie Helen Elisabeth Tandefelt-Saari	22.12.2019
Wiggo Alexander Sjöholm	27.12.2019
Noomi Sofia Carlson	28.12.2019
Alwin Lars Torbjörn Wikstedt	4.01.2020

EKENÄSNEJDENS SVENSKA FÖRSAMLING

www.ekenasnejdensforsamling.fi

Pastorskansliet Ekenäs

helgfria vardagar 9-13 019-241 1060
Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs
ekenasnejdens.forsamling@evl.fi

Betjäningpunkten Tenala

helgfria måndagar kl. 10-12 019-241 1060 (pastorskansliet i Ekenäs)
Sockenv. 13, 10520 Tenala

PERSONAL

KYRKOHERDE **Anders Lindström**

0400-527 488

anders.lindstrom@evl.fi

T.F. KAPLAN **Wille Westerholm**

0400-640 786

wille.westerholm@evl.fi

FÖRSAMLINGSPASTOR **Meri Yliportimo**

044-755 3601

meri.yliportimo@evl.fi

FÖRSAMLINGSPASTOR **Jakob Edman**

044-755 3627

jakob.edman@evl.fi

T.F. KANTOR (B) **Inkeri Aittola**

044-755 3628

inkeri.aittola@evl.fi

KANTOR (C) **Sofia Lindroos**

044-755 3600

sofia.lindroos@evl.fi

KANTOR (C) **Pia Nygård**

044-755 3634

pia.nygard@evl.fi

DIAKONISSA **Carita Englund**

040-572 9510

carita.englund@evl.fi

DIAKON **Carola Lupander**

040-839 6733

carola.lupander@evl.fi

DIAKON **Marjo Kurvinen**

044-755 3604

marjo.kurvinen@evl.fi

UNGDOMSARBETSLEDARE

Kjell Wikström

040-821 5327

kjell.wikstrom@evl.fi

UNGDOMSARBETSLEDARE

Camilla Österberg

044-755 3603

camilla.osterberg@evl.fi

LEDARE FÖR BARNVERKSAMHETEN

Iselin Nylund

044-755 3611

iselin.nylund@evl.fi

T.F. LEDARE FÖR EFTIS

Mathilda Löfhjelm-Liljeberg

0400-291 334

mathilda.lofhjelm-liljeberg@evl.fi

INFORMATÖR

Yvonne Lindström

044-508 1527

yvonne.lindstrom@evl.fi

FÖRSAMLINGSSEKRETERARE

Helena Friberg-Salminen

019-241 1060

helena.friberg-salminen@evl.fi

BYRÅSEKRETERARE

Petra Fagerström

019-241 1060

petra.fagerstrom@evl.fi

VÄRDINNA (Ekenäs/Snappertuna)

Camilla Rehnström

040-567 4616

camilla.rehnstrom@evl.fi

T.F. VÄRDINNA (Tenala/Bromarv)

Susanne Holmberg

040-548 4783

susanne@holmberg.fi

FÖRSAMLINGSMÄSTARE

(Ekenäs/Snappertuna)

Tove Holmström

040-761 5072

tove.holmstrom@evl.fi

FÖRSAMLINGSMÄSTARE

(Tenala/Bromarv)

Kristian Svenskberg

0400-806 137

kristian.svenskberg@evl.fi

RASEBORGS KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

Ekonomikontoret Ekenäs (vard. 9-13)

www.raseborgsforsamlingar.fi

019-241 1540

Larssonsv. 1, 10600 Ekenäs

Ekonomidirektör

Christer Lindvik

0400-488 374

christer.lindvik@evl.fi

Gravvården/kremering

Carita Siltanen (chef för begravn.väsentet)

Charlotta Laukkanen (trädgårdsmästare)

0400-540 022

040-523 1648

carita.siltanen@evl.fi

charlotta.laukkanen@evl.fi

Ramsdals lägergård

Nina Asén-Nyman (värdinna)

019-244 8015

040-563 8813

Ramsdal, 10820 Lappvik

nina.asen-nyman@evl.fi

Österby församlingshem

044-755 3614

Rusthållsgr. 2, 10620 Ekenäs

MANNA

Hur härligt vittnar land och sjö
ännu i frost och vintersnö,
o Gud, om dina under!
Förvissnad, öde, mörk och kall
är jorden dock din fotapall
som i sin blomstringsstunder.

Den slutat årets arbetsdag,
den lämnar sig i ditt behag
och lägger av sin prydnad.
Nu vilar den i sabbatsfrid,
och bidar nästa arbetstid
i tålamod och lydnad.

Ty du, barmhärtig år från år,
bevarar för en nyfödd vår
det frö som drivan täcker.
Det lever i sin mörka grav.
Dess täcke skall du lyfta av.
Din sol till liv det väcker.

Ljus är din klädnad, Herre Gud.
I norrskensprakt och stjärneskrud
din höga rymd oss gläder.
Dig blir ej något mörker när.
Du våra fötters lykta är,
som oss i natten leder.

Upplys oss, Herre, med ditt ord,
att vi på denna mörka jord
ifrån din väg ej vike.
Och led du oss, som på dig tror,
från dödens skugga, där vi bor,
till ljuset i ditt rike.

Zacharias Topelius

